

महाराष्ट्र विधानपरिषद

तिसरे अधिवेशन, २०१७

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

मंगळवार, दिनांक २५ जुलै, २०१७ / श्रावण ३, १९३९ (शके)

(१) शालेय शिक्षण, क्रीडा आणि युवक कल्याण, उच्च व तंत्रशिक्षण, मराठी भाषा, सांस्कृतिक कार्य, अल्पसंख्यांक विकास व वक्फ मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण, अन्न आणि औषध प्रशासन, संसदीय कार्य मंत्री		
(३) पर्यावरण मंत्री		
(४) पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ९६

कळमनुरी (जि.हिंगोली) तालुक्यातील पाणीटंचाईवर उपाययोजना करण्याबाबत

(१) * ३२२८२ श्री.रामराव वडकुते : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळमनुरी (जि.हिंगोली) तालुक्यातील वाढत्या तापमानामुळे जलस्रोताची पाणी पातळी खालावली असल्याने माहे मार्च ते जून, २०१७ या महिन्यात विहिरी, बोअर, हातपंप सुकल्याने ५० ते ६० गावात तीव्र पाणी टंचाई निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून भविष्यात पाणीटंचाई निर्माण होऊ नये म्हणून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय,

(२) कळमनुरी तालुक्याच्या पाणी टंचाई कृती आराखड्यात ११६ गावे/ वाड्या यांचा समावेश करण्यात आला होता. सदर कृती आराखड्यातील एकूण ६७ टंचाईग्रस्त गावामध्ये टंचाई अंतर्गत ८५ उपाययोजना पूर्ण करून पाणीपुरवठा करण्यात आला.

तसेच भविष्यात पाणी टंचाई भासू नये म्हणून कायमस्वरूपी उपाययोजना म्हणून तालुक्यातील मंजूर ६१ पाणीपुरवठा योजनांपैकी ४५ योजना पूर्ण करण्यात आल्या आहेत. उर्वरित योजनांची कामे प्रगतीपथावर आहेत.

तसेच सन २०१६-१७ मध्ये जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गतही २५ कामे पूर्ण करण्यात आली असून २२ कामे प्रगतीपथावर आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**स्वस्त धान्य दुकानातून धान्य घेताना अंगठ्याचा ठसा घेऊन
धान्य वितरीत करण्याबाबत**

(२) * ३२९०६ श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथे स्वस्त धान्य दुकानातून धान्य घेताना अंगठ्याचा ठसा घेऊन धान्य वितरीत करण्याची योजना माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनाने सुरु केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने नागपूर शहरातील सुमारे ६५४ स्वस्त धान्य दुकानदारांना पॉईंट ऑफ सेल या यंत्रणा दिलेल्या असून बऱ्याच यंत्रणा अंगठ्याचा ठसा शोधू शकत नसल्यामुळे गरीब शिधापत्रिकाधारकांना धान्यापासून वंचित रहावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विनापरवाना वैद्यकीय साहित्याचे आणि सामग्रीचे उत्पादन
व विक्री करणाऱ्या कंपन्यांचा परवाना रद्द करण्याबाबत**

(३) * ३०९०६ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.रामराव वडकुते, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.खवाजा बेग, श्रीमती विद्या चव्हाण : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्रातील पालिका व शासकीय रुग्णालयातील अस्थिव्यंग विभागात रुग्णांवर उपचार करण्यासाठी आवश्यक असणारे वैद्यकीय साहित्य आणि सामग्री उत्पादन यांची विनापरवाना खरेदी-विक्री करणाऱ्या ४० कंपन्यांकडून सुमारे १० कोटी रुपयांची उपकरणे राज्याच्या अन्न व औषध प्रशासनाने जप्त केल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, हृदयावरील अॅजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी कॅथेटर तसेच इतर तत्सम सामग्रीचा तीन कंपन्या पुनर्वापर करून त्यासाठी शुल्क आकारीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ज्या रुग्णालयांतून वैद्यकीय उपकरणे जप्त केली त्या रुग्णालयांची नावे काय आहेत व उपकरणाच्या किंमती किती आहेत,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार सदर कंपन्यांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करून वैद्यकीय बनावट साहित्य व अस्थिव्यंग साहित्याची विक्री करणाऱ्या कंपन्यांचा परवाना रद्द करण्याबाबत कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) दिनांक ०२ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी जी.टी. रुग्णालय, मुंबई येथील वसतिगृहातील रुम नं. ३०६ येथे अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे धाड टाकण्यात आली. त्यावेळी तेथे श्री. विनित पिंगळे हे विनापरवाना मे. मेडीकॉल सर्जिकल अॅण्ड हॉस्पिटल इक्विपमेंट या नावाने विनापरवाना आर्थोपेडिक इम्प्लान्टची खरेदी व विक्री करीत असल्याचे आढळून आले. सदर विनापरवाना आर्थोपेडिक इम्प्लान्टच्या साठ्यातून दोन नमुने विश्लेषणासाठी घेऊन उर्वरीत अंदाजे रुपये ४ लाख किंमतीचा साठा जप्त करण्यात आला.

जी.टी. रूग्णालयातील धाडीच्या वेळी मिळालेल्या माहितीच्या अनुषंगे अन्न व औषध प्रशासनाव्दारे विनापरवाना आर्थोपेडिक इम्प्लांटची खरेदी विक्री करणा-या पेढ्यांवर कारवाई करण्याच्या अनुषंगाने राज्यातील इतर ३७ विक्री आस्थापनांवर व ०२ आर्थोपेडिक इम्प्लांटच्या उत्पादक पेढ्यांवर धाडी टाकून ३९ पेढ्यांकडून रू. ६,५९,६४,०४८/- इतक्या रकमेचा आर्थोपेडिक इम्प्लांटचा साठा जप्त करण्यात आला आहे.

(२) हृदयावरील अँजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी कॅथेटर तसेच इतर तत्सम सामग्रीचा तीन कंपन्या पुनर्वापर करित असल्याची बाब अन्न व औषध प्रशासनाच्या निदर्शनास आलेले नाहीत. तथापि अन्न व औषध प्रशासनाव्दारे करण्यात आलेल्या तपासणीत राज्यातील ०७ रूग्णालये अँजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी कॅथेटरचा पुनर्वापर करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्या ०७ रूग्णालयांपैकी ०६ रूग्णालये त्यासाठी शुल्क आकारत असल्याचे तपासणीदरम्यान निदर्शनास आले.

(३) कोणत्याही रूग्णालयातून वैद्यकीय उपकरणे जप्त करण्यात आलेली नाहीत.

(४) श्री. विनित पिंपळे यांनी अवैधरीत्या आर्थोपेडिक इम्प्लांटचा साठा विनापरवाना खरेदी करून त्याची विक्री केल्याचे आढळून आल्याने त्यांचेविरुद्ध आज्ञाद मैदान, पोलीस ठाणे, मुंबई गुन्हा क्र. १०/१७ दि. २४/०३/२०१७ रोजी नोंदविण्यात आला आहे. राज्यातील ३७ विक्री पेढ्यांनी विनापरवाना आर्थोपेडिक इम्प्लांटचा साठा खरेदी विक्री केल्याप्रकरणी चौकशी पूर्ण करून त्यांचेविरुद्ध संबंधित न्यायालयामध्ये खटला दाखल करण्यात आलेला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सेंट जोसेफ स्कूल (नवीन पनवेल) शाळेवर कारवाई करण्याबाबत

(४) * ३२८४५ श्री.रविंद्र फाटक : तारांकित प्रश्न क्रमांक २३८९९ ला दिनांक ९ डिसेंबर, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सेंट जोसेफ स्कूल (नवीन पनवेल) मध्ये झालेल्या शुल्कवाढीच्या विरोधात पालकांनी केलेल्या आंदोलनामुळे पालकांना धडा शिकविण्याच्या हेतूने सेंट जोसेफ स्कूलने थेट विद्यार्थ्यांच्या प्रगती पुस्तकावर आक्षेपार्ह शेरा दिल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त शाळेने विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीपुस्तकावर "प्रॉब्लेमॅटिक पेरेंट्स फीस नॉट पेड" असे लिहिले असून शासनाच्या नियमानुसार दोन वर्षांतून एकदा १५ टक्क्यांपर्यंत शुल्क वाढ करता येते असे असतांनाही शाळा दरवर्षी मोठ्या प्रमाणात शुल्कवाढ करित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शाळेविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

- (२) शाळेने विद्यार्थ्यांच्या प्रगती पुस्तकावर प्रॉब्लेमॅटिक पेरेंट्स फीस नॉट पेड असा शेरा दिला आहे हे खरे आहे. शाळा प्रतिवर्षी शुल्कवाढ करत आहे, हे खरे आहे.
- (३) शुल्कवाढीसंर्भात विभागीय शुल्क नियामक समिती यांचेकडे सुनावणीची कार्यवाही सुरु आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नंदुरबार तालुका क्रीडा संकुल भूमिपुजन झालेल्याच ठिकाणी सुरु करण्याबाबत

(५) * ३२९७३ श्री.चंद्रकांत रघुवंशी : तारांकित प्रश्न क्रमांक २८९८१ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नंदुरबार तालुका क्रीडा संकुल शासनाच्या धोरणाप्रमाणे मागील ९ वर्षापूर्वी मंजूर झाले असून त्याचे भूमिपुजन नंदुरबार शहरातील जुन्या तहसिल कार्यालयाच्या समोरील जागेत झालेले असून सद्यःस्थितीत संकुलाचे काम नंदुरबार शहराबाहेर १५ कि.मी. अंतरावर सुरु करण्यात येणार असल्याचे निदर्शनास आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त तालुका क्रीडा संकुल भूमिपुजन झालेल्याच ठिकाणी सुरु करण्याबाबतचे निवेदन लोकप्रतिनिधीनी दिनांक १८ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.क्रीडा मंत्री यांचेकडे दिले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) नंदुरबार तालुका क्रीडा संकुल उभारणी प्रकरणी निर्णय घेण्यासाठी तालुका क्रीडा संकुल समितीची बैठक आयोजित करण्याचे प्रस्तावित आहे.

**राज्यात उच्च माध्यमिक शाळेतील वर्ग व तुकड्या अनुदानास
पात्र करून निधीची तरतूद करण्याबाबत**

(६) * ३३४८८ श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.श्रीकांत देशपांडे, श्री.अमरनाथ राजूरकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक २७५९१ ला दिनांक २५ मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सन २०१४-१५ या शैक्षणिक वर्षामध्ये दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१४ च्या शासन आदेशाने राज्यातील ६ उच्च माध्यमिक शाळेतील १२ तुकड्या १०० टक्के अनुदानास पात्र व एका शाळेतील २ तुकड्या ४० टक्के अनुदानास पात्र म्हणून घोषित केल्या असून राज्यातील उच्च माध्यमिक शाळेतील वर्ग व तुकड्यांचे अनुदानासाठी मुल्यांकन करण्यात आले असूनही या वर्ग व तुकड्या अनुदानास पात्र म्हणून घोषित करण्यासाठी संबंधित क्षेत्रिय अधिकाऱ्याकडून त्यांची तपासणी करण्यात येते, हे ही खरे आहे काय,

(२) तसेच दिनांक २० जुलै, २००९ च्या शासन निर्णयात राज्यातील २ हजार प्राथमिक व २ हजार माध्यमिक शाळांचा कायम शब्द वगळण्यात आला तरी यात कनिष्ठ महाविद्यालयांचा कोणताही उल्लेख नसून राज्यातील हजारो कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षक मागील १५ वर्षांपासून अनुदानाच्या प्रतिक्षेत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील ४० टक्केच कनिष्ठ महाविद्यालये १०० टक्के अनुदानावर असून उच्च माध्यमिक शाळेतील वर्ग व तुकड्यांना अजूनही कोणतेही अनुदान दिले नसल्याने सदर शाळेतील वर्ग व तुकड्या अनुदानास पात्र म्हणून घोषित करून निधीची तरतूद करण्याबाबत विविध शैक्षणिक संघटना व लोकप्रतिनिधी यांच्याकडून सतत मागणी करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर शाळेतील वर्ग व तुकड्या अनुदानास पात्र म्हणून घोषित करून तसेच कायम विनाअनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयांचा कायम शब्द काढून अनुदान देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) शासन निर्णय, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०१४ अन्वये कायम विनाअनुदान तत्वावर परवानगी दिलेल्या उच्च माध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालये व वर्ग/ तुकड्या यांचा "कायम" शब्द हा वगळण्यात आला आहे.

(३) होय.

(४) याबाबत आवश्यक कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यात वायु प्रदुषण झाल्याबाबत

(७) * ३२४६७ श्री.जयंत पाटील, श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खालापूर (जि.रायगड) तालुक्यातील एका खाजगी मरीन प्लांट क्र.जी.२ मधील मच्छी प्रक्रिया कंपनीतून सडलेल्या मच्छीपासून तेल बनविले जात असून सदर उत्पादन करताना या कंपनीत कोणतीही आधुनिक यंत्रणा नसल्याने सडलेल्या मच्छीची दुर्गंधी परिसरातील जवळपास २ कि.मी. अंतरापर्यंत पसरली जात आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कंपनीतून धुर सोडला जात असल्याने वायु प्रदुषणाने येथील बालक, विद्यार्थी व नागरिकांचे जीवनमान, आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर कंपनीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) व (२) हे खरे नाही.

खालापूर (जि.रायगड) तालुका येथे मरीन प्लांट क्रमांक जी-२ मधील मच्छी प्रक्रिया कंपनी अस्तित्वात नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात शिक्षक/शिक्षकेतरांना सावित्रीबाई फुले-फातिमा शेख
आरोग्य कुटुंब योजना लागू करण्याबाबत

- (८) * ३२२७० श्री.कपिल पाटील, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे : तारांकित प्रश्न क्रमांक २८४८० ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यात महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेप्रमाणे राज्यातील प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिकच्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना कॅशलेस कार्डाची सावित्रीबाई फुले-फातिमा शेख आरोग्य कुटुंब योजना कार्यान्वित करण्याची घोषणा मा.शालेय शिक्षण मंत्री यांनी अधिवेशनात केली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त योजनेची अंमलबजावणी कधी होणार, तसेच योजनेचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) राज्यातील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना कॅशलेस आरोग्य योजना लागू करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबत

- (९) * ३१२६७ डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक २४३३३ ला दिनांक ९ डिसेंबर, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय मराठी भाषा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबतचा प्रस्ताव राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१३ रोजी सादर केला असून विविध न्यायप्रविष्ट प्रकरणांमुळे सदर प्रस्ताव प्रलंबित असल्याचे केंद्र शासनाकडून राज्य शासनास कळविण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, मा.उच्च न्यायालय, मद्रास यांनी नुकत्याच दिलेल्या निकालाच्या अनुषंगाने तातडीने कार्यवाही करण्याबाबत राज्य शासनाकडून केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) होय.

(३) व (४) या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने राज्य शासनाकडून सातत्याने पाठपुरावा करण्यात येत आहे. भारतीय भाषांना अभिजात दर्जा देण्यासंबंधी मा.उच्च न्यायालय, मद्रास येथे दाखल करण्यात आलेल्या जनहित याचिकेवर दिनांक ८ ऑगस्ट, २०१६ रोजी निकाल दिला. सदर निकालानंतर राज्य शासनाच्या प्रस्तावावर केंद्रीय मंत्रिमंडळाने तातडीने निर्णय घ्यावा, अशी विनंती केंद्र शासनाच्या संस्कृति मंत्रालयास करण्यात आली आहे.

मुंबईसह राज्यातील मुख्याध्यापकांची पदे रद्द केल्याबाबत

(१०) * ३३६०९ श्री.सुजितसिंह ठाकूर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईसह राज्यातील, १२ हजार शाळांमधील मुख्याध्यापक पद, हे राज्यातील शिक्षण हक्क कायद्यातील शंभर विद्यार्थ्यांमागे एक मुख्याध्यापक या तरतुदीमुळे रद्द करण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त अधिनियमातील तरतुदीनुसार, मुंबईसह राज्यातील, एकूण किती शाळांमधील, मुख्याध्यापकांची पदे रद्द करण्यात येणार आहे,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) सन २०१६-१७ च्या संचमान्यतेनुसार एकूण १९४५ शाळांना मुख्याध्यापक पद मंजूर करण्यात आलेले नाही. तथापि सदर शाळेत कार्यरत मुख्याध्यापकांना सेवेत संरक्षण देण्यात आलेले आहे.

(३) शासन निर्णय दिनांक २/७/२०१६ नुसार सदर शाळांतील कार्यरत मुख्याध्यापकांना त्यांच्या कार्यरत ठिकाणी ते सेवानिवृत्त होईपर्यंत अथवा शाळेच्या पदसंख्येत वाढ होईपर्यंत कायम ठेवण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील खाजगी अनुदानित प्राथमिक शाळेतील शिक्षकांना वेतन देण्याबाबत

(११) * ३२४३० श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खाजगी अनुदानित प्राथमिक शाळेतील शिक्षक तीन महिन्यांपासून वेतनापासून वंचित असल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदर शिक्षकांच्या थकित वेतनासह चालु महिन्याचे वेतन देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औरंगाबाद शासकीय कला महाविद्यालयातील
 शिक्षकांच्या रिक्त जागा भरणेबाबत**

(१२) * ३२१५८ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे : तारांकित प्रश्न क्रमांक २८९०४ ला दिनांक २५ मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद येथील शासकीय कला महाविद्यालयात मंजूर २५ पदांपैकी फक्त २ शिक्षक कायमस्वरूपी आहेत तर २३ जागा रिक्त असून तात्पुरत्या स्वरूपात तासिका तत्वावर शिक्षक नेमले जात असून त्यांच्याकडून विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक फायदा होत नसल्याने विद्यार्थ्यांनी माहे ऑक्टोबर, २०११ च्या दुसऱ्या आठवड्यात आंदोलन केले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, विद्यार्थ्यांना सोईसुविधा देण्यासाठी महाविद्यालय प्रशासनाने ५० लक्ष रुपयांचा प्रस्ताव संचालकाकडे सादर केला असून त्यावर कार्यवाही न झाल्याने विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत असून ३०० विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय सोडण्यासाठी प्राचार्यांना विनंत्या केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षकांच्या जागा त्वरीत भरून विद्यार्थ्यांना सोईसुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

औरंगाबाद येथील शासकीय कला व अभिकल्प महाविद्यालयात मंजूर २६ पदांपैकी २ शिक्षक कायमस्वरूपी, न्यायालयीन आदेशान्वये १ शिक्षक हंगामी व ५ कंत्राटी अधिव्याख्याता सेवेत असून उर्वरीत जागांवर तात्पुरत्या स्वरूपात तासिका तत्वावर १२ शिक्षक नियुक्त केले आहेत. विद्यार्थ्यांना त्याचा शैक्षणिक फायदा होत आहे. विद्यार्थ्यांचे आंदोलन माहे ऑक्टोबर, २०११ च्या दुसऱ्या आठवड्यामध्ये झाले नसून, माहे ऑक्टोबर, २०१६ च्या दुसऱ्या आठवड्यामध्ये झाले होते.

(२) महाविद्यालयाकडून ४२ लक्ष रुपयांचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला असून, विद्यार्थ्यांच्या सोयी सुविधांसाठी आवश्यक असलेले अद्ययावत साहित्य खरेदी करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे. जूने साहित्य उपलब्ध असल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे कोणतेही शैक्षणिक नुकसान होत नाही.

सदर महाविद्यालय सोडण्याबाबत ३०० विद्यार्थ्यांनी अर्ज दिलेले नसून, केवळ उपयोजित कला विभागातील ९२ विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय सोडण्याबाबत अर्ज दिले होते.

(३) नियमित स्वरूपात शिक्षकांच्या जागा भरण्यासाठी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत जाहिरात प्रसिध्द करण्यात आली असून, पदभरतीची कार्यवाही सुरु आहे.

सद्यस्थितीत आवश्यकतेप्रमाणे शैक्षणिक साहित्य उपलब्ध असल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत नाही.

(४) लागू नाही.

**शासकीय विधी महाविद्यालय (मुंबई) येथील बेजबाबदार,
नियमबाह्य व बेकायदेशीर कारभाराबाबत**

(१३) * ३३७३२ श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासकीय विधी महाविद्यालय (मुंबई) येथील बेजबाबदार, नियमबाह्य व बेकायदेशीर कारभाराबाबत चौकशी करून निर्णय घेण्याबाबत नागपूर विभागाच्या लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २० मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मा. मुख्यमंत्री तथा मा.विधी व न्याय मंत्री यांना पत्र पाठवून पत्रातील ११ मुद्द्यांबाबत चौकशी करण्याची मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चौकशी अहवालाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) सदर प्रकरणी प्रथमदर्शनी अनियमितता झाली नसल्याबाबत चौकशी अहवालामध्ये नमूद केले आहे.

(३) संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांच्याकडून चौकशी अहवाल दिनांक १७/७/२०१७ रोजी शासनास प्राप्त झाला असून त्यानुषंगाने पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शासकीय व खाजगी रुग्णालयात हृदयशस्त्रक्रियेत वापरल्या
जाणाऱ्या इम्प्लॉटचा दर्जा राखून त्यावर नियंत्रण ठेवण्याबाबत**

(१४) * ३०९२० श्री.नारायण राणे, श्री.विनायकराव मेटे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, अॅड.निरंजन डावखरे, आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शासकीय व खाजगी रुग्णालयात हृदयविकारावरील अॅजिओप्लास्टी या शस्त्रक्रियेसाठी वापरण्यात येणाऱ्या बलून कॅथेटर्स आणि गायडिंग कॅथेटर्स यांच्या छापील किंमतीपेक्षा २० ते २०० टक्क्यांपेक्षा जास्त म्हणजेच रुपये २० ते २८ हजार छापील किंमतीचे बलून कॅथेटर्स, १० हजारापर्यंत किंमत असणारे गायडिंग कॅथेटर्स, गाड्ड वायर्स, शस्त्रक्रियेत वापरताना या सामग्रीच्या मूळ

किंमतीवर रूग्णालये, वितरक व आयातदार नफेखोरी करीत असल्याचे अन्न व औषध प्रशासनाच्या सर्वेक्षणात माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, राज्यात विविध रूग्णालयात हृदयशस्त्रक्रीयेत वापरल्या जाणाऱ्या इम्प्लॉटचा दर्जा तपासण्याबाबत अन्न व औषध प्रशासनाकडे मागणी केली असून कमी दर्जाच्या इम्प्लॉटच्या वापरामुळे अनेक रूग्णांना अपंगत्व प्राप्त झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून हृदयशस्त्रक्रीयेत वापरल्या जाणाऱ्या इम्प्लॉटचा दर्जा राखून त्यावर नियंत्रण ठेवण्याबाबत तसेच रूग्णांची होणारी फसवणूक थांबवून अशा प्रकारे होणाऱ्या नफेखोरीला प्रतिबंध करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली तसेच सदर रूग्णालयांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे मार्च, २०१७ ते मे, २०१७ या कालावधीत राज्यातील प्रमुख १२ खाजगी रूग्णालयांची व त्यांच्या औषध भांडाराची तपासणी करण्यात आली. यातील ०८ रूग्णालयांची तपासणी ही अँजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी वापरण्यात येत असलेल्या कॅथेटरचे पुनर्वापराबाबत प्रशासनास प्राप्त गोपनीय माहितीच्या आधारे करण्यात आली आहे. तपासणी करण्यात आलेल्या ०८ रूग्णालयांपैकी ०३ रूग्णालये अँजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी वापरण्यात येत असलेल्या कॅथेटर तसेच इतर साधनांची छापील किंमत रूग्णांकडून आकारत असल्याचे निदर्शनास आले. तर ०३ रूग्णालये अँजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी वापरण्यात येत असलेल्या कॅथेटर तसेच इतर साधनांच्या खरेदी किंमतीवर २०% हाताळणी व सेवा शुल्क आकारत असल्याचे निदर्शनास आले तर ०२ रूग्णालये सदर साहित्याच्या किंमतीची आकारणी स्वतंत्रपणे करण्यात येत नसून त्याचा समावेश पॅकेज अंतर्गत करीत असल्याचे निदर्शनास आले.

(२) हे खरे नाही.

(३) अँजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी वापरण्यात येत असलेल्या बलुन कॅथेटर व गायडींग कॅथेटरच्या किंमतीवर सध्या कायद्यानुसार नियंत्रण नाही. बलुन कॅथेटर व गायडींग कॅथेटरच्या किंमतीवर नियंत्रण आणणे ही बाब केंद्र शासनाच्या अखत्यारीतील आहे. बलुन कॅथेटर व गायडींग कॅथेटरच्या किंमतीवर नियंत्रण आणण्यासाठी राज्याच्या अन्न व औषध प्रशासनाने बलुन कॅथेटर व गायडींग कॅथेटरच्या खरेदी व विक्री किंमतीबाबतचा अभ्यास अहवाल केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय औषधमूल्य प्राधिकरणास सादर केलेला आहे. बलुन कॅथेटर व गायडींग

कॅथेटरचा समावेश National List Of Essential Medicine-२०१५ मध्ये करण्याबाबत केंद्र शासनाच्या आरोग्य कल्याण व कुटुंब कल्याण मंत्रालयास कळविण्यात आले असल्याचे राष्ट्रीय औषधमूल्य प्राधिकरणाने त्यांच्या दिनांक १६/०६/२०१७ च्या पत्रान्वये अन्न व औषध प्रशासनास कळविले आहे.

बलुन कॅथेटर व गायडींग कॅथेटरच्या दर्जाबाबतची बाब अन्न व औषध प्रशासनाच्या निदर्शनास आलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात शिक्षक भरतीसाठी केंद्रीय पध्दतीने
अभियोग्यता चाचणी परिक्षा घेण्याबाबत**

(१५) * ३१४६५ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.हेमंत टकले, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सर्व अनुदानित, विनाअनुदानित, अनुदानास पात्र ठरलेल्या किंवा घोषित झालेल्या तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमधील शिक्षण सेवकांची शिक्षक भरती केंद्रीय पध्दतीने अभियोग्यता चाचणी (अॅप्टिट्यूड टेस्ट) आणि बुध्दीमत्ता चाचणी परीक्षेच्या गुणांच्या आधारे घेण्याचा निर्णय शासनाने माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त शिक्षक भरतीसाठी केंद्रीय पध्दतीने अभियोग्यता चाचणी घेण्याची कारणे तसेच त्याचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अभियोग्यता चाचणी घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) राज्यातील खाजगी अनुदानित, अंशतः अनुदानित व अनुदानास पात्र ठरलेल्या शाळांमधील शिक्षक भरती अभियोग्यता चाचणीतील गुणांच्या आधारे होण्याबाबत निर्णय दिनांक २३/६/२०१७ रोजी घेतलेला आहे, हे खरे आहे.

(२) शिक्षक भरती प्रक्रियेत सर्व उमेदवारांना निवडीची समान संधी मिळावी, उच्च गुणवत्ताधारक उमेदवारांची निवड होण्यासाठी तसेच भरती प्रक्रीया पारदर्शकपणे होण्याकरिता अभियोग्यता चाचणी घेण्यात येणार आहे. तिचे स्वरूप थोडक्यात खालीलप्रमाणे आहे :-

- शिक्षक पात्रता परीक्षा उत्तीर्ण असलेला उमेदवार इयत्ता पहिली ते आठवीकरिता अभियोग्यता चाचणी देण्यासाठी पात्र असेल.
 - शाळा व्यवस्थापन त्यांच्या शाळेतील शिक्षकाची / शिक्षण सेवकाची रिक्त पदे भरण्याकरिता बिंदू नामावलीसह विषयांच्या तपशीलानुसार, शासनाने किंवा शासनाने प्राधिकृत केलेल्या अभिकरणाने विकसित केलेल्या संगणकीय प्रणालीवर किमान १५ दिवसांकरिता जाहिरात प्रसिध्द करेल.
 - सदर जाहिरातीस अनुसरून इच्छुक उमेदवारास त्यास अभियोग्यता चाचणीत मिळालेल्या गुणांसह ऑनलाईन प्रक्रीयेमार्फत अर्ज करता येईल.
 - जाहिरातीत नमूद केलेली मुदत संपल्यानंतर शाळा समिती कामकाजाच्या पाच दिवसांमध्ये गुणवत्ता यादी प्रसिध्द करेल व गुणवत्ता यादीनुसार उमेदवाराची निवड करून नियुक्ती देण्याची कार्यवाही करेल.
 - प्रत्येक उमेदवारास सेवाप्रवेश वयोमर्यादेत ५ वेळा चाचणी देण्याची मुभा असेल. या चाचण्यांमध्ये मिळालेल्या अधिकाधिक गुणाच्या आधारावर नियुक्तीस पात्र असेल.
- (३) प्रथम अभियोग्यता चाचणी सहा महिन्यांच्या आत घेण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ महाड (जि.रायगड)

येथील कारखान्यांवर कारवाई करण्याबाबत

- (१६) * ३२५३० श्री.बाळाराम पाटील, श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) महाड (जि.रायगड) तालुक्यातील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळामधील कारखान्यामधून प्रदुषित पाणी टेमघर नाल्यामध्ये सोडत असल्याचे दिनांक २१ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, महाड महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळातील काही कारखान्यांवर महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाने कारवाई करूनसुध्दा सदर कारखान्यांवर कोणताच परिणाम झाला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधित कारखान्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) होय, हे खरे आहे. दिनांक १२/०६/२०१७ रोजी कारखान्यामधुन प्रदुषित पाणी टेमघर नाल्यामध्ये सोडत असल्याची मौखिक तक्रार स्थानिक पत्रकार व ग्रामस्थांचे मार्फत प्राप्त झाली होती.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदरील तक्रारीच्या अनुषंगाने, मंडळामार्फत टेमघर नाला व परिसराची पहाणी केली असता मे. श्रीहरी कॅमिकल एक्सपोर्ट लिमिटेड, प्लॉट नं-अ/८, अ-१७/१, अ-१७/२, अ-९, एमआयडीसी, महाड या कारखान्यामधुन औद्योगिक सांडपाणी पाईपलाईन फुटल्याने काही प्रमाणात पावसाच्या पाण्यासह टेमघर नाल्यात मिसळत असल्याचे निदर्शनास आले होते. त्यानुसार सदर कारखान्यास दिनांक १३/०६/२०१७ रोजी कारखाना बंद करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते. सदर कारखान्याची उत्पादन प्रक्रिया दिनांक १७/०६/२०१७ पासून बंद असल्याचे या प्रकल्पास दिनांक १०/०७/२०१७ रोजी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत करण्यात आलेल्या स्थळ पाहणीदरम्यान निदर्शनास आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील रुग्णालय अँजिओप्लास्टी शस्त्रक्रियामध्ये सेकंडहँड सामुग्रीचा वापर करित असल्याबाबत

(१७) * ३२४१३ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, अँड.राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.खवाजा बेग, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) फोर्टिस रुग्णालय (मुलुंड), हिरानंदानी रुग्णालय (वाशी) व बीएसईएस (अंधेरी) तसेच राज्यात आणखी रुग्णालयात अँजिओप्लास्टीसारख्या हृदयरोग उपचारातील महत्वाच्या प्रक्रियेमध्ये रुग्णांना कल्पना न देताच सामुग्रीचा पुनर्वापर होत असून रुग्णांकडून त्यांची रक्कम वसूल करण्यात येत असल्याचे अन्न व औषध प्रशासनाच्या (एफडी) गुप्तवार्ता पथकाच्या दिनांक २६ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास केलेल्या तपासणीत निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच कॅथेटर औषधाच्या यादीत मोडत असल्यामुळे औषधसाठा वितरण यांचा परवाना आवश्यक असतांनाही फोर्टिस रुग्णालय (मुलुंड) यांच्याकडे कॅथेटरचा पुनर्वापर करताना औषधसाठा, वितरण यांचा परवाना नसल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त गंभीर प्रकाराची दखल घेऊन शासनाने चौकशी करून तसेच कॅथेटरचा पुनर्वापर करणाऱ्या राज्यभरातील सर्वच रुग्णालयांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे मार्च, २०१७ ते मे, २०१७ या कालावधीत राज्यातील प्रमुख ०८ रुग्णालयांची व त्यांच्या औषध भांडाराची तपासणी करण्यात आली. तपासणी करण्यात आलेल्या ०८ रुग्णालयांपैकी ०७ रुग्णालयात अँजिओप्लास्टी या प्रक्रियेसाठी वापरण्यात येत असलेल्या कॅथेटरचे निर्जन्तुकिकरण करून त्याचा पुनर्वापर करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे. सदर रुग्णालये त्यासाठी शुल्क आकारत असल्याचेही तपासणीदरम्यान निदर्शनास आले.

(२) दिनांक २४/०४/२०१७ रोजी अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे मे. फोर्टिस रुग्णालय (मुलुंड) या रुग्णालयाची तपासणी करण्यात आली. तपासणीदरम्यान असे निदर्शनास आले की, मे. फोर्टिस रुग्णालय (मुलुंड) यांना दि. १३/०४/२०१७ पासून किरकोळ औषध विक्रीचा परवाना मंजूर असून त्यांनी या परवाना प्राप्तीच्या आधी रुग्णांना कॅथेटरची विक्री करून त्याची बिल आकारणी केलेली आहे.

(३) सदर सातही रुग्णालयांच्या तपासणीदरम्यान तेथे आढळून आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने तपास व चौकशी करून नियमानुसार आवश्यक ती कार्यवाही घेण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात मराठी माध्यमाच्या शाळेचे अस्तित्व टिकविण्याबाबत

(१८) * ३२२३५ अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.संजय दत्त, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात मराठी भाषेचे संवर्धन आणि मराठी शिक्षण याकडे शासन तसेच महापालिका दुर्लक्ष करित असल्याने राज्यातील मराठी शाळा बंद पडत असल्याचे शिक्षण हक्क समन्वय समिती तसेच मराठी अभ्यास केंद्राने माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनाच्या निदर्शनास आणले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मराठी माध्यमाच्या शाळांमध्ये इंग्रजी माध्यमाच्या शाळा सुरु असल्याने राज्यातील मराठी शाळांचे भवितव्य धोक्यात आल्याने सद्यःस्थितीची श्वेतपत्रिका काढण्याची मागणी शिक्षण क्षेत्रातील संघटनेने शासनाकडे केली असून सन २०१२ ते २०१६ या पाच वर्षांत पालिकेच्या मराठी माध्यमातून ५६ हजार विद्यार्थ्यांनी शाळा सोडली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मराठी शाळांच्या सद्यःस्थितीची श्वेतपत्रिका काढून राज्यातील मराठी शाळा बंद होऊ नये याकरीता तसेच मराठी शाळांचे अस्तित्व टिकविण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही.

(२) व (३) यु-डायस आधारे प्राप्त सांख्यिकीनुसार राज्यातील मराठी माध्यमाच्या शाळांचे प्रमाण तसेच मराठी माध्यमाच्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाण पर्याप्त असून राज्यातील मराठी माध्यमाच्या शाळा बंद पडत असल्याची परिस्थिती दिसून येत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षकांच्या
नियमबाहय पध्दतीने नियुक्त्या केल्याबाबत

(१९) * ३२०३० श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील सर्व शाळांमध्ये शासनाने सन २०११ मध्ये पट पडताळणी केली असता त्यामध्ये २ लाख ७० हजार ५२० विद्यार्थी बोगस असल्याचे आढळून आल्यानंतर शासनाने बोगस विद्यार्थी दाखवून वेतन व वेतनेत्तर अनुदान घेणाऱ्या शिक्षण संस्था व शिक्षकांवर कारवाई केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पट पडताळणीत ५० टक्क्यापेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांची अनुपस्थिती असलेल्या शाळा बंद करणे व त्यातील कार्यरत शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना अतिरिक्त ठरवून त्यांच्या सेवा समाप्त करण्यात याव्यात आणि ५० टक्क्यापर्यंत अनुपस्थित विद्यार्थी असलेल्या शाळांमधील अतिरिक्त ठरणाऱ्या शिक्षकांना अन्य शाळांमध्ये सामावून घेणे, असे दोन महत्वाचे निर्णय घेण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच, अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षकांचे अन्य शाळांमध्ये १०० टक्के समायोजन झाल्याशिवाय खाजगी किंवा स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची भरती करू नये, असा शासन निर्णय दिनांक २ मे, २०१२ रोजी तत्कालीन मुख्य सचिव यांनी काढला असून सदरहू आदेशानुसार राज्यातील शासकीय व खाजगी अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षण भरतील पूर्ण बंदी असताना तब्बल ७ हजार २२८ शिक्षकांच्या बेकायदा नेमणूका केल्याचे नुकतेच निदर्शनास आले असून बेकायदा नेमणुका करणाऱ्या राज्यभरातील ६२ शिक्षण अधिकाऱ्यांना नोटीसा बजावण्यात आल्या आहेत तसेच या बेकायदेशीर शिक्षकांच्या वेतनावर रूपये ९७ कोटी नियमबाहय खर्च झाला असून बेकायदा शिक्षक भरतीमुळे गरीब, गुणवत्ताधारक व प्रामाणिक पात्र उमेदवारांवर अन्याय झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(४) उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षकांच्या बेकायदा झालेल्या भरतीसंदर्भात कार्यवाही करून भरती करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विनोद तावडे : (१) ते (५) अंशतः खरे आहे

पटपडताळणीनुसार ५०% पेक्षा जास्त विद्यार्थ्यांची अनुपस्थिती असलेल्या शाळा बंद करणे व अतिरिक्त शिक्षकांना अन्य शाळांमध्ये सामावून घेणे इत्यादीबाबत दिनांक २ मे, २०१२ रोजी शासन निर्णय काढण्यात आला. मात्र या शासन निर्णयातील काही बाबींना मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशान्वये रद्द करण्यात आला आहे.

दिनांक २ मे, २०१२ नंतर मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार वेळोवेळी शिक्षक पदभरती बंदीला काही अंशी सुट दिली आहे. दिनांक २० जून, २०१४ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक ०२ मे, २०१२ च्या आदेशान्वये लादलेले निर्बंध उठविण्यात आले असून शिक्षक पदभरती मंजूरीसाठी समिती स्थापन करण्यात आली आहे. त्याअन्वये करण्यात आलेली शिक्षक पदभरती वगळता दिनांक ०२ मे, २०१२ नंतर शिक्षकांच्या नियुक्त्या केल्याचे निदर्शनास आले असून याबाबत दोषी असणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यासाठी आयुक्त, शिक्षण यांच्यामार्फत चौकशी सुरु आहे.

**बीड जिल्ह्यात राजीव गांधी विद्यार्थी अपघात सानुग्रह अनुदान
योजनेतील लाभार्थ्यांना अनुदान वाटप करण्याबाबत**

(२०) * ३१५४५ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यात राजीव गांधी विद्यार्थी अपघात सानुग्रह अनुदान योजनेतील मंजूर प्रकरणातील पात्र लाभार्थी यांना सन २०१६-१७ चे अनुदान उपलब्ध करण्याची मागणी मा.लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २० मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मा.मंत्री शालेय शिक्षण यांना केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बीड जिल्ह्यात अनुदानाची प्रलंबित रक्कम मिळण्यासाठी शिक्षणाधिकारी (प्रा), बीड यांनी शिक्षण संचालक (प्रा), पुणे यांना दिनांक १५

डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास कळविले आहे तसेच जिल्हाधिकारी, बीड यांनी दिनांक १६ मे, २०१७ च्या पत्रानुसार शिक्षणाधिकारी (प्रा) यांना कु.कीर्ती ठाकूर या विद्यार्थिनीच्या मृत्यू प्रकरणी उक्त योजनेत दाखल करून घेण्याच्या निदेशाबाबतची कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार सन २०१६-२०१७ या वर्षातील अनुदान उपलब्ध करून देण्याबाबत तसेच अनुदान प्रलंबित ठेवणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) कार्यालयात प्राप्त झाले आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

संबंधित विद्यार्थिनीच्या पालकांची शाळेच्या मुख्याध्यापकांनी समक्ष भेट घेऊन कागदपत्रे सादर करण्यास कळविले आहे. तथापि पालकांनी कागदपत्रे अद्याप पर्यंत सादर केलेली नसल्याने उक्त प्रकरणी सानुग्रह अनुदान वाटप करता आलेले नाही.

(३) बीड जिल्ह्यात राजीव गांधी सानुग्रह अनुदाना पोटी सन २०१६-१७ या वर्षी एकूण रुपये ४०,९५,०००/- इतकी रक्कम वितरीत केली असून, बीड जिल्ह्यासाठी शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांनी सन २०१७-१८ या कालावधीसाठी रुपये ३१,५०,०००/- इतकी रक्कम अनुदान मागणी केलेली आहे. शासन निर्णय दिनांक १२ जुलै, २०१७ अन्वये शिक्षण उपसंचालक (प्राथमिक) यांना राजीव गांधी सानुग्रह अनुदानाची रक्कम वाटप करण्यासाठी रुपये ४,६६,८८,०००/- इतके अनुदान वितरीत करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोंदिया जिल्ह्यात दुध भेसळ करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(२१) * ३२९५८ श्री.परिणय फुके : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोंदिया जिल्हयामध्ये अनेक ठिकाणी दुधामध्ये रासायनिक पदार्थांची भेसळ करून दुध व दुग्धजन्य पदार्थांची विक्री होत असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले असून काही दिवसांपूर्वी अन्न औषध व प्रशासन

विभागाने जिल्ह्यात अनेक दूध डेअरींवर धाड टाकून दोन ते तीन हजार किलो भेसळयुक्त खवा जप्त केला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दूधातील भेसळ रोखण्याबाबत कार्यवाही करून संबंधित दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

यवतमाळ जिल्ह्यातील पिण्याच्या पाण्याचे स्रोत फ्लोराईडयुक्त असल्याबाबत

(२२) * ३०८९९ श्री. हरिसिंग राठोड : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) यवतमाळ जिल्ह्यात १५ तालुक्यातील २५० गावांमधील पिण्याच्या पाण्याचे ४७१ स्रोत फ्लोराईडयुक्त असल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, फ्लोराईडयुक्त पाण्यामुळे दिग्रस येथील ३० नागरिकांना किडनीचा आजार झाला असून गावातील नागरिकांना तेच पाणी प्राशन करावे लागत असल्यामुळे अनेक आजारांना सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून नागरिकांच्या समस्या सोडविण्याबाबत तसेच गावामध्ये मंजूर झालेले आर ओ मशीन बसविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सन २०१६-१७ मध्ये केलेल्या रासायनिक तपासणीत यवतमाळ जिल्ह्यात ४१६ स्रोत फ्लोराईडयुक्त आढळून आले.

(२) दिग्रस तालुक्यात ६ गावातील स्रोत फ्लोराईडयुक्त आढळून आले आहेत. त्यापैकी २ गावांना पाणीपुरवठा योजनेद्वारे तसेच उर्वरीत गावांना सार्वजनिक विहीरी व हातपंपाद्वारे शुद्ध पाणीपुरवठा केला जातो.

दिग्रस तालुक्यातील किडनीचे रुग्णांची संख्या ११ असून, त्यांना फ्लोराईडयुक्त पाणी पिण्याने किडणीचे आजार झाले नसून, अन्य कारणाने आजार झाल्याचे आढळून आले.

(३) फ्लोराईडयुक्त स्त्रोतांना लाल रंगाचे पट्टे लावण्यात आले असून, सदर पाणी पिण्यास अयोग्य म्हणून फलक लावण्यात आले आहेत.

दिग्रस तालुक्यातील मौजे माळहीवरा येथे आर. ओ. मशीन सुरळीत सुरु आहे. मौजे धानोरा तांडा येथे आर. ओ बसविणे प्रस्तावित असून सदर कामाची ई निविदा प्रक्रिया सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील शिक्षकांच्या वेतनातून कर कापूनही प्राप्तिकर
विभागाने नोटीसा पाठविल्याबाबत**

(२३) * ३१३७४ आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील शिक्षक-शिक्षकेतरांच्या दरमहा वेतनातून कराची वेळेत कपात होवूनही त्यांची कपात वेळेत जमा न झाल्यामुळे २७००० शिक्षकांना प्राप्तिकर विभागाने नोटीसा पाठविल्या असल्याचे माहे मार्च, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शिक्षण निरीक्षक कार्यालयाच्या अनागोंदी कारभाराचा त्रास मुख्याध्यापक, शिक्षक व कर्मचाऱ्यांना नाहक सहन करावा लागणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधित शिक्षक व कर्मचारी यांची आयकर कपात जमा करण्याबाबत तसेच कोणत्या शिक्षकांचा किती प्राप्तीकर आहे याचे तपशिलवार विवरणपत्र प्राप्तीकर विभागाकडे सादर करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) सन २०१० ते २०१२ पर्यंत शिक्षकनिहाय वैयक्तिक पॅन क्रमांकावर आयकर जमा करण्याबाबत कोणत्याही सूचना नसल्यामुळे व शिक्षण निरीक्षक हे सर्व शाळांसाठी आहरण व संवितरण अधिकारी असल्यामुळे सदर कालावधीत जमा झालेला एकत्रित आयकर भरणा त्यांच्या टॅन क्रमांकावर करण्यात आलेला आहे. सदर रक्कम करपात्र शिक्षकांच्या खात्यावर जमा झालेली नसल्यामुळे काही शिक्षकांना आयकर विभागाकडून कलम १४१ अंतर्गत नोटीसा मिळालेल्या आहेत. या कालावधीत जमा झालेला एकत्रित आयकर त्या त्या शिक्षकांच्या खात्यावर जमा करण्याबाबतची कार्यवाही सनदी लेखापालाशी चर्चा करून करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सन २०१७-२०१८ च्या शैक्षणिक वर्षासाठी नववी, दहावी करिता
नवीन शैक्षणिक धोरण लागू करण्याबाबत**

(२४) * ३०८८८ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, अॅड.निरंजन डावखरे, अॅड.अनिल परब : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०१७-२०१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी नववी व दहावीचे मराठी माध्यमाचे विद्यार्थी प्रथम भाषा म्हणून मराठी भाषा नाकारू शकतील आणि इंग्रजी प्रथम भाषा म्हणून निवड करू शकतील तसेच इंग्रजी माध्यमाच्या विद्यार्थ्यांनाही प्रथम भाषा म्हणून इंग्रजी किंवा मराठी निवडण्याचे स्वातंत्र्य असेल अशा प्रकारचा राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाचा नवा पॅटर्न माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान राबविण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या नवीन धोरणानुसार मराठी व इंग्रजी माध्यमाच्या विद्यार्थ्यांना प्रथम भाषा निवडण्याचे स्वातंत्र्य देण्यात आले असून हा नवा पॅटर्न राबविण्यात येण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, मराठी भाषा सक्तीची न करता मराठी भाषा नाकारण्याचे स्वातंत्र्य या पॅटर्नने दिले असल्याने हा नवा पॅटर्न मराठी भाषेच्या मूळावर येणार असल्याने तो रद्द करण्यात यावा अशी राज्यातील विविध स्तरातून मागणी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विनापरवाना सुरु असलेल्या पाणी प्लांटवर कारवाई करण्याबाबत

(२५) * ३२७६४ श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.संजय दत्त, श्री.सुजितसिंह ठाकूर : तारांकित प्रश्न क्रमांक २०२२२ ला दिनांक २१ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात विनापरवाना सुरु असलेल्या पाणी प्लांटमुळे बाटलीबंद अशुध्द पाण्याचा काळाबाजार होत असून पाण्याच्या अनधिकृत उद्योगावर, अन्न व औषध विभागातर्फे कारवाई करण्याच्या मागणीसाठी, "महाराष्ट्र बॉटल्ड वॉटर मॅन्युफॅक्चरर्स असोसिएशन" या संघटनेने मुंबईतील वांद्रे येथील अन्न व औषध विभागाच्या कार्यालयावर मोर्चा काढून आंदोलन केल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात बाटलीबंद पाणीपुरवठा करण्यासाठी अंदाजित ८१० प्रकल्पांना परवानगी दिली असून विनापरवाना प्रकल्पांची संख्या सुमारे दीड हजारांवर असल्याचे आढळून आल्याने यासंदर्भात असोसिएशनने शासन तथा अन्न व औषध विभागाकडे लेखी तक्रार केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून बेकायदेशीर पाणी प्लांटधारकांकडून अशुध्द पाणी भरून नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आल्याने बेकायदेशीररित्या सुरु असलेल्या पाणी प्लांटवर औषध प्रशासनाने कारवाई करून उक्त पाणी प्लांट बंद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) हे खरे आहे.

(२) राज्यात बाटलीबंद पाणीपुरवठा परवाने घेऊन बाटलीबंद पाण्याचे उत्पादन करणारे सुमारे ५८४ पेढ्या आहेत. विनापरवाना बाटलीबंद पाण्याचे अनधिकृत उद्योगांविरूद्ध असोसिएशनने अन्न औषध विभागाकडे तक्रार केली होती हे खरे आहे.

(३) अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे बेकायदेशीररीत्या सुरु असलेल्या पाणी प्लांटबाबत चौकशी करून १०९ प्रकरणी अन्न सुरक्षा व मानके कायद्याच्या कलम ३६ (३) (बी) अंतर्गत उत्पादन बंद करण्याच्या नोटीसा जारी करण्यात आल्या आहेत संबंधितांविरूद्ध पुढील तपास करून नियमानुसार कारवाई घेण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मुस्लिम समाजाला शासकीय, निमशासकीय सेवांमध्ये
तसेच शैक्षणिक संस्थांमध्ये आरक्षण देण्याबाबत

(२६) * ३१४०३ श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, अॅड.निरंजन डावखरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक २६७६४ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मुस्लिम समाजास शिक्षण व नोकरीत आरक्षण देण्याची मागणी सातत्याने करण्यात येत असल्याने मुस्लिम समाजाला शासकीय, निमशासकीय सेवांमध्ये तसेच शैक्षणिक संस्थांमध्ये आरक्षण देण्याच्या विचाराधीन असलेल्या बाबीवर शासनाने निर्णय घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निर्णयाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, यापूर्वीच्या सरकारने मुस्लिम समाजास शिक्षण व नोकरीत पाच टक्के आरक्षण देण्याचा निर्णय घेतला होता तसेच यासंदर्भात न्यायालयानेही मुस्लिम समाजास मुख्य प्रवाहात आणण्याबाबत शैक्षणिक आरक्षण देणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले आहे, हे ही खरे आहे काय

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) (२), (३) व (४) सामान्य प्रशासन विभाग, दिनांक ९ जुलै, २०१४ रोजीच्या अध्यादेशाद्वारे मुस्लिम समाजासाठी नोकरीमध्ये व शैक्षणिक संस्थेमध्ये प्रवेशासाठी ५% आरक्षण देण्यात आले होते.

याबाबत मा. उच्च न्यायालयामध्ये याचिका दाखल करण्यात आल्या होत्या. मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०१४ रोजी अंतरिम निर्णय दिला आहे व सदर अंतरिम आदेशाद्वारे शासकीय व अनुदानित शैक्षणिक संस्थेमध्ये प्रवेशासाठी दिलेले आरक्षण अबाधित ठेवण्यात आले आहे. परंतु खाजगी विना अनुदानित संस्थांमधील प्रवेश व शासकीय सेवेतील भरतीसाठी दिलेल्या आरक्षणाला स्थगिती दिली आहे. सदर अध्यादेशाचे दिनांक २३ डिसेंबर, २०१४ पर्यंत कायद्यात रूपांतर न झाल्याने सदर अध्यादेश व्यपगत झाला आहे.

सदर प्रकरण मा. उच्च न्यायालयात अंतिम निर्णयासाठी प्रलंबित आहे. याबाबत मा. उच्च न्यायालयाच्या अंतिम निर्णयानुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षक व मुख्याध्यापकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(२७) * ३१४७४ श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.रामराव वडकुते, श्री.विक्रम काळे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शिक्षक व मुख्याध्यापकांची ३० हजाराहून अधिक पदे रिक्त असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पदे रिक्त ठेवण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून विद्यार्थ्यांना ज्ञानार्जनाचे काम पूर्ण क्षमतेने व्हावे याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाड (जि.रायगड) तालुक्यात पाणीटंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(२८) * ३२८४३ श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देशाला सैनिक देणारी गावे म्हणून परिचित असलेल्या महाड (जि.रायगड) येथील फौजी आंबावडे शिरवलीसह २५ गावांत तीव्र पाणीटंचाई निर्माण झाली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या गाव पाडयांना पाणीपुरवठा करणाऱ्या खिंडवाडी धरणातील गाळ पाटबंधारे विभागाने मागील अनेक वर्षे काढलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून गाव पाडयांना पाणीपुरवठा करून खिंडवाडी धरणातील गाळ काढण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) खिंडवाडा धरणातील पाणीसाठ्याचा सिंचनासाठी तसेच पिण्याच्या पाण्यासाठी पुरेपूर उपयोग होऊन, प्रकल्पात पाणी शिल्लक रहात असल्याने सद्यस्थितीत धरणातील गाळ काढण्याचे कोणतेही नियोजन नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बालचित्रवाणी संस्था बंद केल्याबाबत

(२९) * ३३४८३ अॅड.अनिल परब, श्री.सुनिल तटकरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक

१५८२८ ला दिनांक १५ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नव्वद दशकापासून सुरु असलेली बालचित्रवाणी ही संस्था कायमची बंद करून नव्याने ई-बालभारती स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक ३१ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास जाहीर केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर संस्था बंद करून नव्याने स्थापन करण्याची कारणे काय आहेत तसेच संस्थेत काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांबाबत शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून नव्याने स्थापन केलेल्या ई-बालभारतीचा कार्यक्रम पूर्ण क्षमतेने होण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) व (३) बालचित्रवाणी या संस्थेच्या स्थापनेपासून कर्मचाऱ्यांचे वेतन, कार्यक्रम निर्मिती व इतर सर्व खर्चासाठी केंद्र शासनाकडून १०० टक्के अनुदान मिळत होते. तथापि, केंद्र शासनाकडून सदर अनुदान बंद करण्यात आले. बालचित्रवाणी या संस्थेकडे स्वतःच्या उत्पन्नाचा कोणताही स्त्रोत उपलब्ध नव्हता तसेच संस्थेस कोणतेही अनुदान मिळत नव्हते. त्यामुळे बालचित्रवाणी मधील कर्मचाऱ्यांचे वेतन अदा करण्यास संस्थेकडे निधी उपलब्ध नव्हता. व ज्या उद्देशाने बालचित्रवाणीची निर्मिती करण्यात आली होती ते सर्व उद्देश आता शाळा शाळांमधून शिक्षकांच्या तंत्रज्ञानातील कौशल्यामुळे पूर्ण होत आहेत. बालचित्रवाणी ही संस्था आर्थिकदृष्ट्या अडचणीत असल्याने तसेच कर्मचाऱ्यांचे वेतन व दैनंदिन खर्च भागविण्यासाठी सुध्दा रक्कम शिल्लक नसल्याने, या संस्थेत ५० पेक्षा कमी कामगार असल्याने आणि ही संस्था उद्योग या संज्ञेत येत असल्याने ती बंद करण्याचा व ई-बालभारती ही संस्था नव्याने स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

बालचित्रवाणी या संस्थेतील कार्यरत कर्मचाऱ्यांना औद्योगिक कलह कायदा, १९४७ नुसार एक महिन्याची आगावू नोटीस पे देऊन सर्व कर्मचाऱ्यांना दिनांक ३१ मे, २०१७ रोजी सेवामुक्त करण्यात यावे, असा निर्णय घेण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्ह्यात पाणीटंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(३०) * ३२२९६ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्ह्यात मागील वर्षात भरपूर पाऊस पडूनही तेथील अनेक भागात पाण्यासाठी ग्रामस्थांना इतरत्र जावे लागत आहे. तसेच या जिल्ह्यातील २७ गावे व ५० वाड्यांमध्ये पाणी टंचाईची समस्या सुरु असून केवळ ९ टॅकरच्या माध्यमातून पाणीपुरवठा करण्यात येत असल्याचे दिनांक १९ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पाणीटंचाईचा जास्त परिणाम रत्नागिरी जिल्ह्यातील धनगरवाड्यांना होत असल्याने ५९ धनगरवाड्यांमध्ये पाऊस पाणी संकलन टाकी उभारण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रत्नागिरी जिल्ह्यातील पाणीटंचाईची समस्या सोडविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय,

(२) रत्नागिरी जिल्ह्यातील टॅकरने पाणी पुरवठा केलेल्या ७८ वाड्यांकरिता पाऊस पाणी संकलन टाकी बांधून सदर वाड्या टॅकरमुक्त करणेबाबतचे आर्थिक नियोजन सुरु आहे. सदर प्रस्तावित वाड्यांमध्ये १५ धनगरवाड्यांचा समावेश आहे.

(३) सदर योजना राबविणेकरिता निधीची उपलब्धता नसल्याने जिल्ह्यातील CSR अंतर्गत समावेश होणाऱ्या संस्थामार्फत तसेच नाविन्यपूर्ण योजनांतर्गत निधीची तरतूद करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यात दुधाची तपासणी करण्याबाबत

(३१) * ३२३६४ श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यात दररोज इतर जिल्ह्यातून येणाऱ्या दूध वाहतुक वाहनांची तपासणी केली असता त्या दूधामध्ये पोषणमूल्ये नसल्याचे अन्न व औषध प्रशासनाच्या माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार दुधातून पोषणमूल्यांची चोरी करणाऱ्या दूध डेअरींवर कारवाई करण्याबाबत व इतर राज्यातून येणाऱ्या दुधाची सातत्याने तपासणी करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे दिनांक १० व ११ जानेवारी, २०१७ रोजी पुणे शहरात बाहेरून येणाऱ्या दूधाची तपासणी करण्यासाठी पुणे जिल्ह्यातील मोशी, लोणीकाळभोर व खेड शिवापूर या टोलनाक्यांवर विशेष मोहीम राबविण्यात आली. सदर तपासणी दरम्यान दूधाचे एकूण २४ नमुने तपासणीसाठी ताब्यात घेण्यात आले होते. सदर नमुने विश्लेषणासाठी प्रयोगशाळेत पाठविण्यात आले होते. प्रयोगशाळेच्या मार्च, २०१७ मध्ये प्राप्त विश्लेषण अहवालानुसार सदर २४ नमुन्यांपैकी १६ नमुने प्रमाणित दर्जाचे, ०५ नमुने कमी दर्जाचे तर ०३ नमुने गैरछापाचे असल्याचे स्पष्ट झाले. प्रशासनातर्फे कमी दर्जाच्या ०५ नमुन्यांप्रकरणी व गैरछापाच्या ०३ नमुन्यांप्रकरणी कायद्यातील तरतूदीनुसार न्यायनिर्णय खटले दाखल करण्यात आले आहेत .

पुणे शहरात इतर राज्यातून दूध विक्रीकरिता येत नाही.

अन्न व औषध प्रशासनातर्फे नियमितपणे शहरात बाहेरून येणाऱ्या दूधाची तपासणी करण्याची कार्यवाही करण्यात येते. तपासणी दरम्यान घेतलेल्या नमुन्यांच्या विश्लेषण अहवालानुसार संबंधितावर नियमानुसार आवश्यक ती कार्यवाही केली जाते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे माळघर (ता.जव्हार, जि.पालघर) गावात पावसाचे पाणी
साठवून पाणी पुरवठा करण्याबाबत**

(३२) * ३१२२१ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, अॅड.निरंजन डावखरे, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे माळघर (ता.जव्हार, जि.पालघर) गावात माहे मार्च ते जून या तीव्र उन्हाळ्याच्या काळात पाणीपुरवठा करण्यासाठी पावसाचे पाणी साठवून पाणीपुरवठा करण्याची योजना राबविण्यासाठी लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १४ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास प्रधान सचिव, पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता विभाग यांना निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त मागणीचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) मौजे माळघर (ता.जव्हार, जि.पालघर) येथे पावसाचे पाणी प्लास्टीक टाक्यांमध्ये साठवून मार्च ते जून या पाणीटंचाई कालावधीत पाणीपुरवठा करणे.

(३) जव्हार तालुक्यात खरंबा, कासाटवाडी, काष्टीचापाडा, दापटी, दादर कोपरा, कायरी-हटटीपाडा या ठिकाणी शिवकालीन टाकी बांधण्याची कामे करण्यात आली असून, त्याद्वारे टंचाई कालावधीमध्ये पाणीपुरवठा करण्यात येतो.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळांच्या उपहारगृहामधील जंक फूडवर बंदी आणण्याबाबत

(३३) * ३२८१७ श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) "जंक फुड" खाण्याच्या सवयीमुळे शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होणा-या आरोग्याच्या समस्यांवर प्रतिबंध घालण्यासाठी शाळांच्या उपहारगृहात जंक फूडवर बंदी आणण्याचा निर्णय माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनाने घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू निर्णयाची अंमलबजावणी सर्व शाळांमध्ये केव्हापासून होणार आहे,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून उक्त निर्णयाची अंमलबजावणी न करणाऱ्या शाळांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) शाळांच्या उपहारगृहात HFSS (High in Fat, Salt and Sugar) अन्न ठेवण्यास व विक्री करण्यास शासनाच्या दिनांक ०८/०५/२०१७ च्या निर्णयानुसार बंदी घालण्यात आली आहे. HFSS अन्न पदार्थ शाळांच्या उपहारगृहात आढळणार नाहीत, याची दक्षता संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक व शाळाव्यवस्थापन समितीने घेण्याचे निर्देश सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांना देण्यात आले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अशोका रेडिमिक्स प्लॅटमधून सिमेंट आणि रसायनमिश्रीत
पाणी मिठी नदी सोडल्याबाबत**

(३४) * ३२६६४ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अशोका या रेडिमिक्स प्लॅटमधून मिठी नदीपात्रात सोडण्यात येणाऱ्या सिमेंट आणि रसायनमिश्रीत पाण्यामुळे नदीपात्रात सिमेंटचा थर जमा झाल्याने नदीच्या सफाईत अनेक अडचणी निर्माण होत असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अनेक महिन्यांपासून जमा झालेला सिमेंट थर जेसिबीनेही तोडता येत नसल्याने मिठी नदी सफाई करताना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून उक्त कंपनी बंद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) मे. अशोका बिल्डकॉन यांच्या रेडिमिक्स प्रकल्पास बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने दिलेल्या परवान्याची मुदत दि. ३१/०३/२०१७ समाप्त होत असल्याने सदर परवान्याच्या नूतनी करण्यासाठी संबंधित प्रकल्प प्रवर्तकाने कोणताही प्रतिसाद न दिल्याने सदर प्रकल्पाचा परवाना रद्द करण्यात येत असल्याबाबत व सदर प्रकल्पाचे उत्पादन बंद करण्याबाबत बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने दि. १०/०७/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये प्रकल्प प्रवर्तक कळविले आहे. तसेच, संबंधित प्रकल्प प्रवर्तकाविरुद्ध म. न. पा. अधिनियम, १८८८ च्या कलम ४७१ अंतर्गत दावा दाखल करण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत सुरु आहे.

खटाव (जि.सातारा) तालुक्यात पाणीपुरवठा योजना राबविण्याबाबत

(३५) * ३२६१८ श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खटाव (जि.सातारा) तालुक्यातील औंध, पुसेसावळीसह अनेक गावातील ग्रामपंचायतीने नळपाणी पुरवठा योजनेची वीज देयके भरली नसल्याने वीज कंपनीने वीज जोडणी बंद केल्याने येथील नळपाणी पुरवठा योजना बंद पडली असून अनेक गावांमध्ये पाणीटंचाई निर्माण झाल्याने ग्रामस्थांना पाण्यासाठी वणवण भटकंती करावी लागत असल्याचे माहे मार्च, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून येथील गत तीन वर्षांची दुष्काळी परिस्थिती लक्षात घेता गावातील नळ पाणीपुरवठा योजना पुर्ववत करून ग्रामस्थांना पाणीपुरवठा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अंशतः खरे आहे.

खटाव तालुक्यातील औंध गणेशवाडी व १९ गावांची प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजना व पुसेसावळी व ८ गावांची प्रादेशिक नळपाणी पुरवठा योजना वीज देयकाची थकबाकी न भरल्याने सध्या बंद आहेत.

(२) खटाव तालुक्यामध्ये एकूण १४३ गावे असून तालुक्यात २०६ स्वतंत्र नळ पाणीपुरवठा योजना व ५ प्रादेशिक नळ पाणी योजना कार्यान्वित झालेल्या आहेत. स्वतंत्र नळ पाणीपुरवठा योजनांची ग्रामपंचायतीने वीज देयके भरली असल्याने त्या योजनांद्वारे गावास पाणीपुरवठा सुरळीतपणे सुरु आहे. या पैकी ज्या योजनांच्या उध्दवास पाणी कमी पडू लागले अथवा उध्दव कोरडा पडला आहे अशा गावास विहिर अधिग्रहण/विंधन विहिर अधिग्रहण/टॅकरद्वारे एप्रिल, २०१७ पासून पाणीपुरवठा करण्यात आला आहे.

खटाव तालुक्यात औंध गणेशवाडी व १९ गावे, पुसेसावळी व ८ गावे, मायणी व ५ गावे, वडूज व ५ गावे, खातवळ व ११ गावे अशा एकूण ५ प्रादेशिक नळ पाणी योजना असून त्यापैकी औंध गणेशवाडी प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजना ऑक्टोबर, २०१२ पासून बंद असून योजनेचा विद्युत पुरवठा महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीने वीज देयकाची थकबाकी असल्याने दिनांक ३१/१२/२०१३ रोजी तात्पुरत्या स्वरूपात दिनांक ०१/०३/२०१४ रोजी कायम स्वरूपी वीज पुरवठा खंडीत केलेला आहे. तसेच पुसेसावळी व ८ गावे प्रादेशिक नळपाणी पुरवठा योजना सप्टेंबर २०१३ पासून बंद असून योजनेचा विद्युत पुरवठा महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीने दिनांक १४/११/२०१४ रोजी तात्पुरत्या स्वरूपात व दिनांक १/४/२०१५ रोजी कायमस्वरूपी विजपुरवठा खंडीत केला आहे. या दोन्हीही प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजनेच्या वीज देयकाबाबत वीज वितरण कंपनीने न्यायालयात दावा दाखल केलेला आहे. प्रादेशिक औंध नळ पाणीपुरवठा योजनेतील निमसोड, गोसाव्याचीवाडी व खबालवाडी या गावाला पाणी टंचाई भासल्याने एप्रिल, २०१७ पासून टॅकरने पाणीपुरवठा करणेत आला आहे. तसेच औंध व नांदोशी या २ गावांना विहिर अधिग्रहण करून व वरुड या गावांस विहिर व विंधन विहिर अधिग्रहण करून पाणीपुरवठा सुरु आहे. प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजनेतील समाविष्ट उर्वरीत गावांना पाणी टंचाई भासलेली नाही. प्रादेशिक पुसेसावळी नळ पाणीपुरवठा योजनेतील कोणत्याही गावास पिण्याच्या पाण्याची टंचाई भासलेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**येवला (जि.नाशिक) येथे अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी
नवीन शासकीय तंत्रनिकेतन संस्था सुरु करण्याबाबत**

(३६) * ३०९४५ श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे,
श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा
करतील काय :-

- (१) येवला (जि.नाशिक) येथे अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी नवीन
शासकीय तंत्रनिकेतन संस्था सुरु करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी
दिनांक २ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे केली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा
करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

- (२) व (३) सदर प्रकरणी येवला व त्या परिसरातील अल्पसंख्यांक समाजाची
लोकसंख्या, उपलब्ध शैक्षणिक सुविधा इत्यादी बाबींची पडताळणी करण्यात येत
आहे.

**संगमनेर (जि.अहमदनगर) तालुक्यात पिण्याच्या पाण्याची
टंचाई निर्माण झाल्याबाबत**

(३७) * ३१४१२ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.रामहरी रुपनवर, श्री.संजय
दत्त, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व
स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) संगमनेर (जि.अहमदनगर) तालुक्यात पिण्याच्या पाण्याची तीव्र टंचाई निर्माण
झाली असतानाही प्रशासन टँकर मंजूर करण्यास दिरंगाई करित असल्याचे माहे
एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी यांना निवेदन
देऊन टँकर मंजूर करताना त्यात जनावरांच्या संख्येचा समावेश करावा अशी
मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संगमनेर तालुक्यातील
टंचाईग्रस्त गावांना पिण्याच्या पाण्याचे टँकर उपलब्ध करून देवून पाण्याची
समस्या सोडविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) संगमनेर तालुक्यातील टंचाईमुक्त गावांची पिण्याच्या पाण्याची समस्या सोडविण्यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून टॅकरची मंजूरी देऊन तात्काळ संबंधित गावांना टॅकरद्वारे पाणीपुरवठा करण्यात आला आहे. दिनांक ११ जून, २०१७ अखेर संगमनेर तालुक्यात १४ गावे ५९ वाड्यात एकूण १५ टॅकरद्वारे पाणीपुरवठा करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात कला, क्रीडा व कार्यानुभव विषयाच्या तासिका कमी केल्याबाबत

(३८) * ३३०४९ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.श्रीकांत देशपांडे, श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षापासून इयत्ता १ ली ते १० वी च्या वर्गासाठी तासिकांचे नियोजन करण्याकरिता तासिका विभागणीमध्ये बदल करण्याबाबत शिक्षण आयुक्ताकडून परिपत्रक काढण्यात आल्याचे दिनांक २८ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नियोजनात कला व क्रीडा विषयांसाठी आठ टक्क्याऐवजी दोन तासिका देवून त्यांच्यावर अन्याय करण्यात आला असून तासिका विभागणीनुसार कला, क्रीडा व कार्यानुभव या विषयांच्या पूर्वीच्या तासिका कमी करण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नवीन तासिका विभागणीमुळे अनेक शैक्षणिक संघटनानी या धोरणाच्या विरोधात अहमदनगर जिल्ह्यात तसेच इतर ठिकाणी आंदोलने केली आहेत, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर परिपत्रक रद्द करण्याबाबत तसेच कला, क्रीडा व कार्यानुभव या विषयांच्या तासिका पूर्वीप्रमाणे करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) होय.

(४) इ. १ ली ते ८ वी साठी कार्यानुभव, आरोग्य व शारीरिक शिक्षण, कला या विषयाकरिता विषयवार तासिका विभागणीमध्ये तासिका कमी केलेल्या असल्या तरी एकूण घड्याळी मिनिटांच्या सध्याच्या विषयांना दिलेला वेळ फारसा कमी झालेला नाही. म्हणजेच पूर्वीच्या ३० मिनिटांच्या अपेक्षित होत्या, त्या सध्या ३५

मिनिटांच्या आहेत. कला, कार्यानुभव व शारीरिक शिक्षण या विषयांचा इतर विषयांशी असलेला समन्वय विचारात घेऊन ते आंतरविद्याशाखीय दृष्टीकोनातून शिकविले गेले पाहिजेत, म्हणून त्यांची कालावधीची टक्केवारी कमी न करता तासिका कमी केल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर जिल्ह्यात शिक्षकांच्या नियमबाह्यरित्या नियुक्त्या केल्याबाबत

(३९) * ३२३६६ श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात दिनांक २ मे, २०१२ पासून शिक्षक भरतीवर बंदी असताना नागपूर जिल्ह्यात बहुतांश शिक्षण संस्थांनी शिक्षकांची भरती केल्याचे दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शिक्षण विभागाच्या समायोजन प्रक्रियेत ७० शिक्षक अतिरिक्त झाल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षकांच्या नियमबाह्य नियुक्त्या करणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) व (४) कार्यवाही सुरु आहे.

माहिम (मुंबई) येथील किल्ल्याची दुरवस्था झाल्याबाबत

(४०) * ३१६९५ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील ऐतिहासिक ठिकाणांपैकी माहिम किल्ल्याची पडझड झाली असल्याने सदर किल्ला नामशेष होण्याच्या मार्गावर असून या ठिकाणी झोपड्यांचे अतिक्रमण होवूनही महापालिका याकडे दुर्लक्ष करित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, किल्ल्याच्या समुद्रालगतच्या कोसळलेल्या बुरुजाकडे पुरातन विभागाने दुर्लक्ष केले असून माहिमच्या किल्ल्याप्रमाणे मुंबई आणि उपनगरातील अनेक ऐतिहासिक किल्ल्यांची स्थिती केवळ नाममात्र राहिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मुंबईतील ऐतिहासिक स्थळांचे जतन करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

माहिम किल्ल्याची जमीन केंद्र शासनाच्या कस्टम विभागाच्या मालकीची असून किल्ल्याची काही प्रमाणात पडझड झाली असून झोपड्यांचे अतिक्रमण झाले आहे. तसेच मुंबईतील इतर किल्ले सुस्थितीत आहेत.

(३) माहिम किल्ला वगळता इतर किल्ल्यांचे आवश्यकतेनुसार जतन दुरुस्ती करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात स्टॅटच्या किंमतीवर नियंत्रण ठेवण्याबाबत

(४१) * ३१३९२ प्रा.अनिल सोले, श्री.नागोराव गाणार, श्री.मितेश भांगडिया, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : तारांकित प्रश्न क्रमांक २९०७४ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील रुग्णांची फसवणूक रोखण्यासाठी शासनाने स्टॅटचे दर कमी करूनही खाजगी रुग्णालय रुग्णांकडून अँजिओग्राफीकरिता जास्त शुल्क आकारित असल्याचे दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रुग्णांची फसवणूक करणाऱ्या रुग्णालयांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अँजिओग्राफीकरिता स्टॅट वापरण्यात येत नाही. मात्र अँजिओप्लास्टीसाठी वापरण्यात येणा-या स्टॅटची किंमत जास्त आकारली असल्याची बाब अन्न व औषध प्रशासनाच्या निदर्शनास आलेली नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

आसनगाव (पूर्व) (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजनेचे काम पुर्ण करण्याबाबत

(४२) * ३०९८० अँड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आसनगाव (पूर्व) (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथे लोकवस्ती वाढल्याने त्या गावामधील नागरिकांसाठी प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना सुरु करण्यात यावी, याबाबतचा प्रस्ताव आसनगाव ग्रामपंचायतीने दीडवर्षापूर्वी (माहे फेब्रुवारी, २०१६) ठाणे जिल्हा परिषदेमार्फत शासनाकडे मंजूरीसाठी सादर केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना प्रस्तावास शासनाने गतवर्षी मान्यता देऊन त्यासाठी रक्कम रुपये १५ लक्ष निधी ग्रामपंचायतीस उपलब्ध करून दिला असून एक वर्षाचा कालावधी होवून तसेच निधी प्राप्त असूनही प्रस्तुत योजनेचे काम अद्याप सुरु करण्यात आले नसल्याचे दिनांक ११ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजनेच्या कामात दोषी असणाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

आसनगांव प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेचा कोणताही प्रस्ताव जिल्हा परिषद, ठाणे यांचेकडून शासनास प्राप्त झालेला नाही.

(२), (३), व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात औषधी कंपन्यांनी औषधांवर ब्रँडेड नावाऐवजी जेनेरिक औषधे
नमूद करण्याची सक्ती करण्याबाबत**

(४३) * ३२०३९ अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.परिणय फुके : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सर्वसामान्यांना कमी दरात औषधे उपलब्ध व्हावीत यासाठी माहे ऑक्टोबर, २०१५ पासून देशभरात केंद्र शासनाने पंतप्रधान जेनेरिक औषध योजना राबविण्यात येत असून सुध्दा डॉक्टर मेडीकल प्रिस्क्रिप्शन वर महागडी ब्रँडेड औषधे लिहून देत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच राज्यात औषधी कंपन्यांनी औषधांवर ब्रँडेड नावाऐवजी जेनेरिक औषधे असे ठळक अक्षरात नमूद करण्याची सक्ती औषध कंपन्यांना करण्यात यावी अशी मागणी मा.मुख्यमंत्री, मा.वैद्यकीय शिक्षण व मा.अन्न व औषध प्रशासन मंत्री यांच्याकडे जन आरोग्य अभियानांतर्गत माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (डब्ल्यूएचओ) मानकानुसार जेनेरिक औषधे गुणवत्तेच्या तुलनेत कमी नसून ब्रँडेड औषधांपेक्षा कमी दरात मिळत असून गरीब व गरजू जनतेला औषधे खरेदी करणे सोयीचे होऊन भविष्यात औषधावीना रुग्णांची गैरसोय होऊ नये याबाबत कोणता निर्णय घेण्यात आला आहे,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) रुग्णांना चांगल्या प्रतीची औषधे योग्य दरात उपलब्ध व्हावी या हेतूने केंद्र शासनाने सुरु केलेल्या पंतप्रधान जेनेरिक औषध योजनेतर्गत राज्यात सद्यस्थितीत १३८ जनऔषधी स्टोअर्स कार्यरत आहेत. तसेच प्रत्येक औषधी दुकानातही जेनेरिक औषधे उपलब्ध असतात. डॉक्टर मेडीकल प्रिस्क्रिप्शन वर महागडी ब्रँडेड औषधे लिहून देतात अशी तक्रार महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषदेकडे प्राप्त झालेली नाही.

(२) औषध उत्पादक त्याच्या औषधाच्या लेबलवर औषधाचे जेनेरिक नाव नमूद करत नसतील तर अन्न व औषध प्रशासनाकडून त्यांचेवर नियम ९६ (१) (i)

(A) नुसार कारवाई केली जाते. जन आरोग्य अभियानांतर्गत अशा प्रकारची केलेली मागणी अन्न व औषध प्रशासनाच्या निदर्शनास आलेली नाही.

(३) व (४) रुग्णांना चांगल्या प्रतीची औषधे योग्य दरात उपलब्ध व्हावी

तसेच गरीब व गरजू जनतेला औषधे खरेदी करणे सोयीचे व्हावे यासाठी केंद्र शासनाच्या मदतीने राज्यात ३०० जेनेरीक मेडीकल स्टोअर्स सुरु करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

भारतीय आर्युविज्ञान परिषद, नवी दिल्ली यांनी दिनांक २१ सप्टेंबर, २०१६ रोजी अधिसूचना निर्गमित करून इंडीयन मेडीकल कौन्सिल (प्रोफेशनल कडंक्ट एटीकेट अँड इथिक्स) रेग्युलेशन २००२ मधील Chapter-१-B-Duties & responsibilities of physician general, clause १.५ under heading- Use of generic name of drug मध्ये खालील प्रमाणे सुधारणा केली आहे.

“ Every physician should, as far as possible, prescribe drug with generic name and he/she shall ensure that there is a rational prescription and use of drugs ”

भारतीय आर्युविज्ञान परिषद, नवी दिल्ली यांनी त्यांच्या दिनांक २१/०४/२०१७ च्या पत्रान्वये महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषदेकडे नोंदणीकृत असलेल्या वैद्यकीय व्यावसायिकांच्या माहितीसाठी सदर बाबी प्रसिध्द त्याचे अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषदेने दिनांक ०८/०५/२०१७ रोजी दिले होते. त्यानुषंगाने महाराष्ट्र वैद्यकीय परिषदेने सदर बाब त्यांच्या वेबसाईटवर प्रसिध्द केली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धेत कामगिरी करणाऱ्या क्रीडापटूंना आर्थिक मदत देण्याबाबत

(४४) * ३३५२५ श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर : तारांकित प्रश्न क्रमांक २१७९० ला दिनांक २८ जुलै, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केरळ येथे सन २०१५ मध्ये झालेल्या राष्ट्रीय स्पर्धेतील सुवर्ण पदक विजेत्या राज्याच्या खो-खो संघात शिवछत्रपती पुरस्कार विजेत्या खेळाडूंसह राज्यातील १२ खेळाडूंचा समावेश असलेल्या सुवर्णपदक विजेत्या संघाच्या बक्षिसार्थीचे रुपये ७ लाख तसेच राज्यासाठी राष्ट्रीय स्पर्धामध्ये सुवर्णपदक पटकावणाऱ्या राज्यातील १२३ खेळाडूंचे रुपये ५ कोटी २० लाख अद्यापही त्यांना देण्यात आले नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्याच्या क्रिडा धोरणाच्या उदासिनतेमुळे राज्यातील ३० पेक्षा अधिक खेळाडूंनी आता महाराष्ट्र राज्य सोडून कर्नाटक, पंजाब व हरियाणा

राज्याच्या संघात आपला समावेश करण्याचा प्रयत्न सुरु केला आहे. तसेच ऑलम्पिक संघटनेने खेळाडूंच्या प्रलंबित बक्षीसाची रक्कम मिळण्याबाबत शासनाला ९ स्मरणपत्रे दिली असून राज्याच्या अर्थमंत्र्यांची भेट घेऊनही त्यांच्या बक्षीसाची रक्कम अद्यापही त्यांना देण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून खेळाडूंची थकीत असलेली रक्कम त्यांना देण्याबाबत व राज्यातील खेळाडू परराज्यात जाऊ नयेत याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) नाही.

(३) खेळाडूंना रोख पारितोषिक देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीड तालुक्यातील धान्य अपहाराची चौकशी करण्याबाबत

(४५) * ३३२१७ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड तालुक्यात कल्याणकारी संस्थेने बोगस विद्यार्थी दाखवून नियमबाह्य रेशन धान्य घेवून गैरव्यवहार केल्याचे जिल्हा प्रशासनाच्या निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या नियमबाह्य रेशन धान्य वाटप प्रकरणी चौकशी करण्याचे आदेश जिल्हाधिकारी, बीड यांना दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या धान्य गैरव्यवहाराची चौकशी कोणामार्फत करण्यात आली आहे, तसेच उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार गैरव्यवहार करणाऱ्या कोण-कोणत्या संस्थांवर कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) बीड येथील दैनिक लोकाशा वृत्तपत्रात दिनांक २४/३/२०१७ रोजी व त्यानंतर स्थानिक वृत्तपत्रामध्ये बीड तालुक्यात कल्याणकारी संस्थेने बोगस विद्यार्थी दाखवून नियमबाह्य रेशन धान्य उचलून घोटाळाबाबतचे वृत्त प्रसिध्द झाले आहे. जिल्हाधिकारी, बीड यांच्या समक्ष सूचनेनुसार जिल्हा पुरवठा अधिकारी, बीड यांनी दिनांक २७/३/२०१७ रोजी सदर प्रकरणाच्या चौकशीकरीता ९ पथकाच्या नियुक्त्या केल्या आहेत. तसेच जिल्हाधिकारी, बीड यांनी दिनांक २९/३/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये वृत्तपत्रातील बातमीच्या अनुषंगाने चौकशी करण्याबाबत कळविले आहे.

(३) बीड येथील दैनिक लोकाशा वृत्तपत्रात दिनांक २४/३/२०१७ रोजी व त्यानंतर स्थानिक वृत्तपत्रामध्ये आलेल्या वृत्ताची दखल घेऊन जिल्हाधिकारी, बीड यांनी तपासणीसाठी पथक गठीत केले असून पुढील चौकशी तहसिलदार, नायब तहसिलदार (पुरवठा) व अक्वल कारकुन (पुरवठा) यांचेमार्फत सुरु आहे. चौकशीअंती संबंधित संस्थांवर कारवाईबाबत निर्णय घेण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील पूर्व प्राथमिक वर्गातील प्रवेश शुल्कावर नियंत्रण ठेवण्याबाबत

(४६) * ३०९३८ श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.संजय दत्त, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरातील आणि उपनगरातील पूर्व प्राथमिक वर्गातील प्रवेश शुल्कासह वार्षिक शुल्कात अनेक शाळांनी शासकीय आदेशाचे पालन न करता भरमसाठ शुल्कवाढ केल्याने विद्यार्थ्यांसह पालकांनी आझाद मैदान येथे माहे एप्रिल-मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शने केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने खाजगी शाळांच्या शुल्कवाढीवर नियंत्रण ठेवावे अशी मागणी पालकांकडून शासनाकडे केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून खाजगी शाळांच्या शुल्कवाढीच्या प्रश्नाबाबत पालकांनी केलेल्या मागणीवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) होय.

(३) पूर्व प्राथमिक शैक्षणिक धोरण निश्चित करणेबाबतचा कायदा शासनाच्या विचाराधीन असून, यामध्ये पूर्व प्राथमिक शाळा सुरु करण्याचे धोरण व परवानगी, शिक्षण शुल्क, पायाभूत सुविधा, प्रवेश व अभ्यासक्रम इत्यादी बाबींचा समावेश करण्यात येणार आहे. तसेच महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन), अधिनियम, २०११ मध्ये सुधारण्यासंदर्भात कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिरड शहापूर (ता.औंढा नागनाथ, जि.हिंगोली) तालुक्यातील

नळ पाणीपुरवठा योजना सुरु करण्याबाबत

(४७) * ३२२९१ श्री.रामराव वडकुते : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिरड शहापूर (ता.औंढा नागनाथ, जि.हिंगोली) तालुक्यातील २२ गावांच्या प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजनेला शासनाने २ वर्षापूर्वी मंजूर दिली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजनेला मंजुरी देऊनही अद्याप योजना सुरु करण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) अंशतः खरे आहे.

मुख्यमंत्री ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत हिंगोली जिल्ह्यातील (ता.औंढा नागनाथ/ वसमत) पुरजळ २० गांवे प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजना पुनरुज्जीवित करण्याचे प्रस्तावित असून त्यामध्ये मौ.शिरड शहापूर गावाचा समावेश आहे. परंतु सदर योजनेचा प्रस्ताव जिल्हा परिषद, हिंगोली यांचेकडून अद्याप शासनास सादर केलेला नाही.

(२) व (३) मौ.पुरजळ २० गांवे प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजनेतून १८ गावांना सप्टेंबर, २०१६ पर्यंत पाणीपुरवठा सुरु होता. परंतु वीज वितरण कंपनीने विद्युत पुरवठा खंडित केल्यामुळे माहे ऑक्टोबर, २०१६ पासून योजना बंद आहे. सदर स्थितीत योजनेचे रुपये २३१.३१ लक्ष इतके विद्युत देयक थकित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मल्लांच्या मानधनात वाढ करून त्यांचे थकीत मानधन देण्याबाबत

(४८) * ३१४१६ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील ७ हिंदू केसरीसह ३० हून अधिक महाराष्ट्र केसरी जेष्ठ मल्लांच्या मानधन गेल्या सहा महिन्यांपासून रखडले असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याकरीता सतत अर्ज व विनंत्या करूनही शासन त्याकडे दुर्लक्ष करीत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर मल्लांच्या मानधनात वाढ करून त्यांचे थकीत मानधन देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विशेषतः मुंबई व लगतच्या शहरांमध्ये प्लास्टिक अंडी व रसायनाद्वारे फळे पिकविणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(४९) * ३२४९५ श्री.जयंत पाटील, श्री.बाळाराम पाटील, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, अॅड.राहुल नार्वेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नरेंद्र पाटील, डॉ.अपूर्व हिरे, प्रा.अनिल सोले : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात विशेषतः मुंबई व लगतच्या शहरांमध्ये तसेच वसई-विरार महानगरपालिका (जि.पालघर) येथे प्लास्टिक अंडी, प्लास्टिकचा तांदुळ चायना देशात बनवून आपल्या देशात विक्री करण्यासाठी आणला जात असल्याचे दिनांक १३ एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, राज्यात घाऊक फळ विक्रेत्यांकडून कृत्रिमरित्या आंबा, द्राक्ष, केळी, चिकू, पपई व इतर विविध प्रकारची फळे कार्बोईड या घातक रासायनिक पदार्थांचा वापर करून पिकविण्यात येत असून, ही फळे बाजारपेठात विक्री करित असल्याचे दिनांक ९ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, कार्बोईड या रासायनिक पदार्थाद्वारे प्रक्रिया करून आंबे, द्राक्ष, केळी, चिकू, पपई व अन्य विविध प्रकारची फळे अत्यंत कमी वेळेत कृत्रिमरित्या पिकविण्यात येणारी प्रकरणे प्रसार माध्यमांनी शासनाच्या नजरेस आणून दिल्याने शासनाने या प्रकरणांची दखल घेतली असून असे प्रकार करणाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याचे आदेश मा.अन्न व औषध प्रशासन मंत्री यांनी माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान दिले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर प्रकरणी किती जणांवर गुन्हे दाखल केले आहेत तसेच सामान्य नागरिकांच्या आरोग्यास असलेला धोका विचारात घेता रासायनिक प्रक्रिया करून फळांची विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अशा प्रकारच्या बातम्या, माहिती तथा तक्रारी अन्न व औषध प्रशासनाकडे प्राप्त झाल्या होत्या परंतू तपासणीअंती ही वस्तुस्थिती नसल्याचे स्पष्ट झाले.

(२) निश्चित दिनांक ०९/०५/२०१७ रोजी वा त्या सुमारास कार्बोईड या घातक रासायनिक पदार्थाचा वापर करून घाऊक फळविक्रेत्यांकडून फळे पिकविण्यात येतात असे निदर्शनास आले नसले तरी, अन्न व औषध प्रशासनाच्या दैनंदिन अन्न सुरक्षा व मानके कायद्यांतर्गत घेण्यात आलेल्या कारवाईमध्ये आंबे व केळी पिकविल्या जात असल्याच्या घटना निदर्शनास आलेल्या आहेत.

(३) मा.मंत्री (अन्न व औषध) यांनी दिनांक १८/०४/२०१७ रोजी सोशल मिडीयावर लवकर फळे पिकविण्यासाठी कार्बोईड या विषारी द्रव्याखेरीज इथेलीन चायना व एमआय ग्रुप ऑन ३९ या घातक रसायनांचा वापर होत असल्याबाबतची चित्रफित प्रसारित झाल्यामुळे जनसामान्यांत भीतीचे सावट निर्माण झाले असून याप्रकरणीचा वस्तुनिष्ठ अहवाल सादर करण्याचे व आवश्यक कारवाई करण्याचे निर्देश आयुक्त, अन्न व औषध प्रशासन यांना दिले होते.

(४) अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे एप्रिल, २०१६ ते जून, २०१७ या कालावधीत १३ ठिकाणी तपासणी करून फळांचे एकूण १२८ नमुने विश्लेषणासाठी घेण्यात आले. या नमुन्यांपैकी ८५ नमुन्यांचे अहवाल प्रमाणित तर ०९ नमुने हे कार्बोईडचा वापर करून पिकविण्यात आले असल्याने असुरक्षित घोषित झाले आहेत. उर्वरीत नमुन्यांचे विश्लेषण अहवाल प्रलंबित आहेत. ०९ असुरक्षित नमुन्यांपैकी ०४ प्रकरणी मा. न्यायालयात कायद्यातील तरतुदीनुसार खटले दाखल करण्यात आले आहेत तर उर्वरीत ०५ प्रकरणी खटले कायद्यातील तरतुदीची पूर्तता करून खटले दाखल करण्याची कार्यवाही प्रशासनाकडून करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वित्त विभागाच्या निर्णयानुसार प्लॅनमधील शिक्षकांच्या
वेतनाचा खर्च अनिवार्य खर्चात समावेश करण्याबाबत**

(५०) * ३२२७१ श्री.कपिल पाटील, श्री.विक्रम काळे : तारांकित प्रश्न क्रमांक २६८१४ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा व वर्ग तुकड्या १०० टक्के अनुदानावर येवूनही त्या नॉन प्लॅनमध्ये न गेल्याने त्यावरील कार्यरत शिक्षक कर्मचाऱ्यांना मासिक वेतन वेळेवर मिळत नसल्याने वित्त विभागाच्या निर्णयानुसार प्लॅनमधील शिक्षकांच्या वेतनाचा खर्च अनिवार्य खर्चात समावेश करण्याबाबत अद्यापी कार्यवाही झालेली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वित्त विभागाने याबाबत कार्यवाहीची प्रक्रीया निश्चित केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षकांच्या वेतनाचा खर्च नॉनप्लॅन करून अनिवार्य खर्चात टाकण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) वित्त विभाग, शासन निर्णय दिनांक २७/१/२०१७ अन्वये सन २०१७-१८ च्या अर्थसंकल्पापासून योजनांतर्गत व योजनेतर खर्चाचे एकत्रिकरण करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून, योजनांतर्गत व योजनेतर असे दर्शविले जाणारे विभाजन बंद करण्यात आले आहे. वेतन, निवृत्तीवेतन व व्याज प्रदाने इत्यादीचा खर्च अनिवार्य खर्चामध्ये वर्गीकृत करण्यात आलेला आहे.

राज्यात बोगस शिधापत्रिकांची पडताळणी करण्याबाबत

(५१) * ३१३३० डॉ.अपूर्व हिरे, अॅड.जयदेव गायकवाड, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात एकूण २ कोटी ४७ लाख ९३ हजार २०६ शिधापत्रिकाधारक असून अन्न व नागरी पुरवठा विभागाने राज्यातील ९२ लाख शिधापत्रिका रद्द केल्या असताना या शिधापत्रिकांचा धान्य पुरवठा पूर्ववतच असल्याबाबतची चौकशी

करण्याचे आदेश मा.अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री यांनी दिनांक १५ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास संबधित विभागाला दिले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच राज्यातील एकूण शिधापत्रिकाधारकांपैकी दारिद्र्य रेषेखालील शिधापत्रिकाधारकांची संख्या ६७ लाख ९६ हजार ८२२ इतकी असून दारिद्र्य रेषेखालील शिधापत्रिकाधारकांसाठी उत्पन्नाची विहित मर्यादा असतांनाही बहुसंख्य दारिद्र्य रेषेखालील लाभार्थ्यांनी उत्पन्नाचे प्रमाण कमी दाखवून दारिद्र्य रेषेखालील शिधापत्रिका प्राप्त केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून राज्यातील दारिद्र्य रेषेखालील शिधापत्रिकाधारकांसह सर्वच शिधापत्रिकांची योग्य पडताळणी करून सर्व शिधावाटप दुकानात PoS लागू करण्याबाबत कार्यवाही करून बोगस शिधापत्रिकाधारकांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अंशतः खरे आहे. राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ नुसार केंद्र शासनाने ठरवून दिलेल्या इष्टांकानुसार त्या मर्यादेतच अन्नधान्याचा लाभ देण्यात येतो.

(२) अंशतः खरे आहे. शिधापत्रिकांची वेळोवेळी पडताळणी केली जात असून, अपात्र लाभार्थी वगळण्याची प्रक्रिया चालू आहे.

(३) राज्यातील सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे End to End Computerization करण्याबाबत शासनाने दिनांक १८ मे, २०१६ रोजी लाभार्थ्यांची बायोमेट्रिक ओळख पटवून शिधावस्तूंचे वाटप करण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेतला आहे. राज्यातील एकूण ५१३६३ रास्तभाव दुकानांपैकी एकूण ४६३३० रास्तभाव दुकानांमध्ये PoS मशीन बसविण्यात आलेल्या असून, उर्वरित रास्तभाव दुकानांमध्ये PoS मशीन बसविण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे. सर्व रास्तभाव दुकानांमध्ये PoS मशीन बसविण्याचे काम पूर्ण झाल्यावर जे अपात्र शिधापत्रिकाधारक असतील त्यांची लाभार्थी म्हणून नोंद होणार नाही व ते आपोआप रद्द होतील

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद जिल्ह्यात रिचार्ज शाफ्टच्या कामात गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(५२) * ३३७७६ श्री.सुजितसिंह ठाकूर : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात शासनाकडून जमिनीतील पाण्याची पातळी वाढविण्यासाठी देण्यात आलेला रुपये पावणेचार कोटींचा निधी रिचार्ज शाफ्टसाठी वापरण्यात आल्याचे माहे मे, २०१७ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कंत्राटदाराला पन्नास रिचार्ज शाफ्टची ऑर्डर असताना देयक दिडशे रिचार्ज शाफ्टचे अदा केले असून ई-निविदेमध्ये सहभाग नसताना अपात्र असलेल्या कंत्राटदारांनी लाखांच्या कामाचा गैरव्यवहार केल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून जबाबदार असणाऱ्या व्यक्तींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत सन २०१५-१६ मध्ये २३०४ मंजूर रिचार्ज शाफ्ट कामांपैकी २१८५ कामे पूर्ण झालेली असून त्यावर रु.५८५.०० लक्ष इतका निधी खर्च झालेला आहे.

(२) हे खरे नाही.

ई-निविदा प्रक्रीया ही रिचार्ज शाफ्ट कामाचे दर करार (Rate Contract) निश्चित करण्यासाठी करण्यात आलेली आहे. यानुसार L-१ दराप्रमाणे एकूण २३०४ मंजूर कामांपैकी २१८५ कामे खालील प्रमाणे पूर्ण करण्यात आलेली आहेत. या प्रमाणे फक्त ई-निविदा प्रक्रीयेमध्ये भाग घेतलेल्या कंत्राटदारामार्फत पूर्ण करण्यात आलेल्या रिचार्ज शाफ्टच्या कामांची माहिती पुढील प्रमाणे -

अ.क्र.	कंत्राटदाराचे नाव	पूर्ण करण्यात आलेली कामे
१	मे.पाटील मशीनरीज (L-१)	१०८८
२	मातोश्री मजूर सहकारी संस्था	६४
३	प्रणव माधवराव कुलकर्णी	२८५
४	प्रमोद भगवान चव्हाण	२६०
५	मेसर्स साई बोअरवेल एजन्सी	४८८
एकूण		२१८५

(३) या प्रकरणी संचालक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, पुणे यांना

चौकशी करुन अहवाल शासनास सादर करणेबाबत कळविण्यात आले होते. त्या अनुषंगाने संचालनालय स्तरावरुन त्रिसदस्यीय समिती नेमण्यात आली होती. या समितीने चौकशी करुन चौकशी अहवाल शासनास दिनांक ८ नोव्हेंबर, २०१६ रोजी सादर केला. उक्त चौकशी अहवालानुसार श्री. उदयसिंह प्रकाशराव निंबाळकर यांनी केलेल्या तक्रारीत तथ्य आढळून येत नसल्याचे निदर्शनास आले. त्याअनुषंगाने श्री. निंबाळकर यांना शासनाच्या दिनांक ५ मे, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे.

(४) लागू नाही.

**राज्यात विशेषतः मुंबई महानगर प्रदेशामधील प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च
माध्यमिक शाळा अनधिकृत असल्याबाबत**

(५३) * ३१०५६ श्री.नारायण राणे, श्री.संजय दत्त, अॅड.जयदेव गायकवाड :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात ५८३ प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा अनधिकृत असल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच शालेय शिक्षण विभागाच्या मान्यतेशिवाय मुंबई महानगर प्रदेशामधील प्राथमिक व माध्यमिक अशा एकूण ३१८ शाळा अनधिकृत असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असून ठाणे जिल्हयातील बहुतांश इंग्रजी माध्यमाच्या अनधिकृत शाळा शिक्षण विभागाच्या परवान्याशिवाय सुरु असून या अनधिकृत शाळांची यादी दरवर्षी जाहिर करुनही उक्त शाळांवर कारवाई केली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करुन अनधिकृत शाळांमार्फत पालकांची होत असलेली फसवणूक रोखून शाळेतील विद्यार्थ्यांचे नुकसान होऊ नये याकरिता अनधिकृत शाळा बंद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) नाही.

(३) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ ची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने, शासनाच्या दिनांक ३ डिसेंबर, २०१२ च्या अधिसूचनेनुसार अनधिकृत शाळेवर कारवाई करण्याबाबत सक्षम प्राधिका-यांना प्राधिकृत केले आहे. अनधिकृत शाळेत प्रवेश घेऊ नये यासाठी अनधिकृत शाळांची यादी वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध करण्यात येते. तसेच अनधिकृत शाळेवर तात्काळ कारवाई करण्याचे निदेश सर्व शिक्षण निरीक्षक/ शिक्षणाधिकारी यांना देण्यात आले आहेत. अनधिकृत शाळा बंद झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांचे नजिकच्या मान्यताप्राप्त शाळेत समायोजन करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई आणि ठाणे शहरात बर्फात भेसळ झाल्याबाबत

(५४) * ३१४६६ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.आनंद ठाकूर, श्रीमती विद्या चव्हाण, अॅड.राहुल नार्वेकर, अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई आणि ठाणे शहरात बर्फात भेसळ झाल्याचे निदर्शनास आले असून भिवंडी (जि.ठाणे) तालुक्यात खाण्यासाठी अयोग्य असलेल्या बर्फाच्या कारखान्यांवर कृष्णा कॉम्प्लेक्स येथील गाळा नंबर ८ मध्ये आर जी आईस फॅक्टरी याठिकाणी प्रशासनाने माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान छापा टाकला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मुंबई व ठाणे शहरात तसेच भिवंडी (जि.ठाणे) तालुक्यात भेसळयुक्त बर्फाची विक्री होवू नये याबाबत कार्यवाही करून अयोग्य बर्फ तयार करणा-या संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) अन्न व औषध प्रशासनाव्दारे दूषित बर्फाच्या अनुषंगाने भिवंडी (जि. ठाणे) येथे ०५ तपासण्या करण्यात आल्या व ०३ बर्फाचे नमुने विश्लेषणासाठी घेण्यात येऊन ३५९६ किलो ग्रॅम बर्फ नष्ट करण्यात आला. ठाणे शहरात ४७ तपासण्या करण्यात आल्या व ०६ बर्फाचे नमुने विश्लेषणासाठी घेण्यात येऊन ७२६१ किलो

ग्रॅम बर्फ नष्ट करण्यात आला तर मुंबई विभागात २१ बर्फाचे नमुने विश्लेषणासाठी घेण्यात येऊन ७३०८ किलो ग्रॅम बर्फ नष्ट करण्यात आला.

मुंबई विभागातील तपासणीसाठी घेण्यात आलेल्या २१ नमुन्यांपैकी ०३ नमुन्यांचे अहवाल प्राप्त झाले असून त्यापैकी ०२ नमुने प्रमाणित तर ०१ नमूना अप्रमाणित घोषित झाला आहे. त्याबाबत न्यायनिर्णय खटला दाखल करण्यात आला आहे. उर्वरीत १८ नमुन्यांचे अहवाल प्रलंबित आहेत.

अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे भेसळयुक्त बर्फाची विक्री होऊ नये म्हणून उन्हाळ्याच्या दिवसात विशेष मोहीम राबविण्यात येते. बर्फाचा साठा आरोग्यास अपायकारक स्थितीत ठेवल्याचे आढळून आल्यास अथवा तो कमी दर्जाचा किंवा असुरक्षित घोषित झाल्यास त्यावर नियमानुसार कारवाई घेण्यात येते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

करवीर निवासिनी श्री अंबाबाईच्या मूर्तीचे संवर्धन करण्याबाबत

(५५) * ३२६४९ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दोन वर्षापूर्वी रासायनिक संवर्धन प्रक्रिया केल्यानंतरही करवीर निवासिनी श्री अंबाबाईच्या मूर्तीची झीज झाल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मूर्ती संवर्धनासाठी केलेली रासायनिक संवर्धनाची प्रक्रिया निकामी ठरल्याचे स्पष्ट होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मुर्तीची पाहणी केली आहे काय, त्यानुसार कोणता निष्कर्ष काढण्यात आला आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) लागू नाही. तथापि, वृत्तपत्रात प्रसिद्ध झालेल्या बातम्यांच्या अनुषंगाने उपअधिक्षक, पुरातत्वीय रसायनतज्ञ, भारतीय पुरातत्व सर्वेक्षण, औरंगाबाद यांनी दिनांक २/६/२०१७ रोजी श्री अंबाबाईच्या मूर्तीची पाहणी केली असता मुर्तीची झीज झाली नसल्याचे निष्पन्न झाले.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मराठी भाषा भवन उभारण्याबाबत

(५६) * ३२०५५ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त : तारांकित प्रश्न क्रमांक १६२८५ ला दिनांक १२ एप्रिल, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय मराठी भाषा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्याच्या सांस्कृतिक धोरणानुसार मराठी भाषेचा विकास, संवर्धन, जतन व संरक्षण करण्याच्यादृष्टीने स्वतंत्र मराठी भाषा विभागाची स्थापना करण्यात आलेली असून या विभागाच्या अखत्यारित (१) भाषा संचालनालय, (२) राज्य मराठी विकास संस्था, (३) महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, (४) महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोश निर्मिती मंडळ ही चार कार्यालये असून सदरहू कार्यालये मुंबईत विविध ठिकाणी कार्यान्वित असल्याने या कार्यालयाचा आपापसात समन्वय साधण्यासाठी ही कार्यालये एकाच इमारतीत असण्याची गरज असल्यामुळे भाषा भवन उभारण्याचा प्रस्ताव दीर्घ काळापासून शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासाठी आवश्यक ती जागा उपलब्ध करण्यासाठी माहे मार्च, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान महसूल विभागाकडे विचारणा करण्यात आली असून महसूल विभागाकडून अहवाल प्राप्त झाला असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२), (३) व (४) महसूल विभागाकडून अद्याप अहवाल प्राप्त झालेला नाही.

**भिवापूर (जि.नागपूर) तालुक्यात स्वयंपाकी व मदतनीसांना
वेळेवर मानधन देण्याबाबत**

(५७) * ३२९६६ श्री.परिणय फुके : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भिवापूर (जि.नागपूर) तालुक्यात अनेक शासकीय शाळांमध्ये पोषण आहार तयार करणारे स्वयंपाकी व मदतनीस यांना मिळणारे मानधन वेळेवर मिळत नसल्याने स्वयंपाकी व मदतनीस यांच्या कुटुंबावर उपासमारीची वेळ आल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असून याबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांकडे वेळोवेळी विनंती अर्ज देऊनही कोणतीच कार्यवाही झाली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे नाही.

(२) शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत नागपूर जिल्ह्यातील कार्यरत स्वयंपाकी तथा मदतनीस यांचे माहे मार्च, २०१७ पर्यंतचे मानधन अदा करण्यात आले असून माहे एप्रिल, २०१७ चे मानधन अदा करण्याबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चंद्रपूर महाऔष्णिक वीज केंद्रातून फरनेस ऑईल
वेडली नाल्यामध्ये वाहून गेल्याबाबत**

(५८) * ३१०७७ श्री.हरिसिंग राठोड, प्रा.अनिल सोले, श्री.गिरीशचंद्र व्यास, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर महाऔष्णिक वीज केंद्रातून हजारो लिटर फरनेस ऑईल वेडली नाल्यामध्ये वाहून गेल्यामुळे येथील पाणी प्रदूषित झाल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असून यासंदर्भात महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांचेकडे तक्रार करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, महाऔष्णिक वीज केंद्रातून कोळशाचे निघणारे दुषित पाणी, वीज संचातून निघणारे दुषित पाणी यावर कोणतीही प्रक्रिया न करता वेडली नाल्यात सोडले जात असल्याने चंद्रपूर शहराला पाणीपुरवठा करणाऱ्या इरई नदीवरील जलशुद्धी केंद्रातून दुषित पाण्याचा पुरवठा होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून महाऔष्णिक वीज केंद्रावर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) चंद्रपूर महाऔष्णिक वीज केंद्रातून हजारो लिटर फरनेस ऑईल वेडली नाल्यामध्ये वाहून गेल्याची माहिती महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळास दिनांक २५/०४/२०१७ रोजी प्राप्त झाली.

(२) दिनांक २५/०४/२०१७ रोजी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने सदर केंद्रास दिलेल्या भेटी दरम्यान औद्योगिक पाण्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी असणारी संयंत्रणा बंद असल्याचे आढळले. तथापि, उद्योगामधील प्रक्रियाकृत/ विनाप्रक्रिया सांडपाणी नदीत मिसळत असल्याचे निदर्शनास आले नसल्याचे महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने कळविले आहे.

सदर उद्योगाच्या संच क्र. ८ येथील फरनेस ऑईलची ड्रेन टाकी ओव्हरफ्लो होऊन फरनेस ऑईल पावसाचे पाणी वाहून नेणाऱ्या चॅनेलमध्ये प्रवाही होऊन ते ५०० मीटर पर्यंत वाहत जाऊन तिथे ते अडविण्यात आले होते. उद्योगाने ठिकठिकाणी कच्चे बंधारे टाकून चॅनेलमधील फरनेस ऑईल काढण्याचे काम सुरु केले व ८ ते १० दिवसात पुर्ण चॅनेलमधून काढून घेण्यात आले असून फरनेस ऑईल रान वेंडली नाला अथवा इरई नदीमध्ये गेल्याचे दिसून आले नाही. सबब, चंद्रपूर शहरास दुषित पाणी पुरवठा झाले नसल्याचे महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने कळविले आहे.

(३) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत दिनांक २५/०४/२०१७ रोजी सदर उद्योगास स्थळभेट देण्यात आली व त्यानुषंगाने दिनांक ०८/०५/२०१७ रोजी उद्योगास संमतीपत्रातील अटी व शर्तीच्या उल्लंघनाच्या अनुषंगाने कारणे दाखवा नोटीस बजाविण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात जलप्रदूषणावर उपाययोजना करण्याबाबत

(५९) * ३२८१३ आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील भूगर्भातून अधिक खोलातून पाण्याचा उपसा वाढत असल्याने जमिनीखालील दगडांमधील रासायनिक घटक पाण्यामध्ये मिसळत असल्याने पाण्याचे स्रोत दूषित होत असल्याचे मत डॉ. पवन लाभशेट्टार, शास्त्रज्ञ, नीरी यांनी माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान व्यक्त केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतीसाठी वापरली जाणारी खते, किटकनाशके, सांडपाणी, कारखाने यामुळे पाणी प्रदूषणांचे प्रमाण वाढत असल्याने आरोग्यावर विपरीत परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून जलप्रदूषणांच्या कारणाचा शोध घेऊन त्यावर उपाययोजना करून पाणीटंचाईचे संकट टाळण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) प्रश्नात नमूद अहवाल शासनास सादर झाल्याचे दिसून येत नाही.

(२) व (३) शेतीमध्ये वापरली जाणारी खते, किटकनाशके, नागरी सांडपाणी इ.मुळे जलप्रदूषण होते हे अंशतः खरे असून यावर खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

- नवीन उद्योगांना किमान ८०% सांडपाणी प्रक्रिया करून त्याचा पुनर्वापर वा पनर्चक्रण करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे.
- उपरोक्त उद्योगांनी संमतीपत्रातील अटी व शर्तीचे उल्लंघन केल्यास जल प्रदूषण (प्रतिबंध आणि नियंत्रण) कायदा, १९७४ अन्वये कारवाई करण्यात येते.
- नविन औद्योगिक सामायिक प्रक्रिया यंत्रणेस परवानगी देताना ती शुन्य निष्कासन या तत्वावरच दिली जाते.
- नागरी सांडपाण्यामुळे होणारे प्रदूषण कमी करण्यासाठी नगरपालिकांना नागरी सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र बसविणे महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाद्वारे बंधनकारक करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शालेय पोषण आहार योजनेत झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत

(६०) * ३०८९१ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, अॅड.निरंजन डावखरे, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, अॅड.राहुल नार्वेकर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनेक शाळांमध्ये ठेकेदारांमार्फत देण्यात आलेल्या शालेय पोषण आहारात गैरव्यवहार झाल्याबाबत 'एस.आय.टी.' योजनेतर्गत चौकशी करण्याबाबत गृह विभागाला शिफारस करण्यात आल्याची घोषणा विधानसभेत दिनांक ७ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मा.शालेय शिक्षण मंत्री यांनी केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, एस.आय.टी. चौकशीचे स्वरूप तसेच एस.आय.टी. चौकशीसाठी किती कालावधी लागणार आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२), (३) व (४) शालेय पोषण आहार योजनेबाबत प्राप्त तक्रारींच्या अनुषंगाने चौकशी करण्यात आली आहे. यामुळे यासाठी "विशेष तपास पथक" (एस.आय.टी.) स्थापन करण्याची आवश्यकता नाही.

**सन २०१७-१८ या वर्षाकरीता महाविद्यालयांना
तसेच तुकड्यांना मान्यता देण्याबाबत**

(६१) * ३२७७१ श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सन २०१७-१८ या वर्षाकरीता राज्यातील ३६ नव्या महाविद्यालयांचे प्रस्ताव तसेच कला, वाणिज्य आणि विज्ञान शाखांसाठी सुमारे ४८ तुकड्यांची मागणी शालेय विभागाकडे केल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून महाविद्यालयांना तसेच तुकड्यांना मान्यता देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ साठी या कार्यासनाशी संबंधित पारंपारीक अभ्यासक्रमासंदर्भात नवीन महाविद्यालय/ विद्याशाखा/ अभ्यासक्रम यांच्या प्रस्तावांना मान्यता न देण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक २१/१०/२०१६ च्या परिपत्रकान्वये व दिनांक ९/११/२०१६ च्या शुद्धीपत्रान्वये घेण्यात आला आहे. त्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ मध्ये विद्यापीठांनी नवीन महाविद्यालयांचे प्रस्ताव शासनास शिफारशीत केले नाहीत.

तथापि, राज्यातील अकृषी विद्यापीठांकडून उच्च शिक्षण संचालनालयांतर्गत असलेल्या पारंपारीक अभ्यासक्रमांच्या अतिरीक्त तुकड्यांचे एकूण १६७ प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाले असून त्यापैकी एकूण ९४ प्रस्तावांना शासन निर्णय दिनांक २३/६/२०१७, दिनांक ७/७/२०१७ व दिनांक ७/७/२०१७ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भेसळयुक्त अन्न आणि औषधांविषयी कारवाई करण्याबाबत

(६२) * ३१४१० श्री.संजय दत्त, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, श्री.रामनिवास सिंह, श्री.शरद रणपिसे, आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भेसळयुक्त अन्न आणि औषधांविषयीच्या तक्रारीचे प्रमाण वाढले असून मागील दोन वर्षांमध्ये अन्न व औषध प्रशासनाच्या कोकण विभागाकडे आलेल्या विविध प्रकारच्या ५८८ तक्रारीपैकी फक्त २१० तक्रारी निकाली निघाल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपहारगृहातील अस्वच्छता, खाद्यपदार्थांमधील भेसळ, निकृष्ट दर्जाचा किराणा माल आदि तक्रारीवर मागील दोन वर्षात कारवाई झाली नसून प्रकरणे प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अन्न व औषध भेसळीची प्रकरणे निकाली काढण्यास होत असलेल्या विलंबाबाबत कार्यवाही करून सदर प्रकरणातील दोषी व्यक्तींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) अन्न व औषध प्रशासनाच्या कोकण विभागाकडे भेसळयुक्त अन्नाबाबत माहे एप्रिल, २०१५ ते मार्च, २०१७ या कालावधीत एकूण ३८८ तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या त्यापैकी प्रशासनाद्वारे ३८० तक्रारी निकाली काढण्यात आल्या आहेत. औषधांबाबत अन्न व औषध प्रशासनाच्या कोकण विभागाकडे एप्रिल, २०१५ ते जून, २०१७ या कालावधीत एकूण २२६ तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या त्यापैकी प्रशासनाद्वारे २१९ तक्रारी निकाली काढण्यात आल्या आहेत.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) अन्न व औषध प्रशासनाच्या कोकण विभागाकडे भेसळयुक्त अन्नाबाबत माहे एप्रिल, २०१५ ते मार्च, २०१७ या कालावधीत एकूण ३८८ तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या त्यापैकी प्रशासनाद्वारे ३८० तक्रारी निकाली काढण्यात आल्या आहेत. औषधांबाबत अन्न व औषध प्रशासनाच्या कोकण विभागाकडे एप्रिल, २०१५ ते मार्च, २०१७ या कालावधीत एकूण २२६ तक्रारी प्राप्त झाल्या होत्या त्यापैकी प्रशासनाद्वारे २१९ तक्रारी निकाली काढण्यात आल्या आहेत. दोन्ही प्रकरणी उर्वरित तक्रारी निकाली काढण्याची कारवाई करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महर्षी कर्वे शिक्षण संस्था (पुणे) द्वारा संचालित महिला आश्रमशाळा
आणि कनिष्ठ महाविद्यालयाने शुल्क वाढ केल्याबाबत**

(६३) * ३१७१४ श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.आनंद ठाकूर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महर्षी कर्वे शिक्षण संस्था (पुणे) द्वारा संचालित महिला आश्रमशाळा आणि कनिष्ठ महाविद्यालयाने इयत्ता ५ वी ते ७ वी विनाअनुदानित वर्गासाठी ९६ टक्के, इयत्ता ८ वी ते १० वी वर्गासाठी ८१ टक्के तर इयत्ता ५ वी ते १० वी अनुदानित वर्गासाठी २६ टक्के एवढी शुल्कवाढ केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त शाळेत शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी यावर तीव्र आक्षेप घेतला असून मा.शालेय शिक्षण मंत्र्यांची भेट घेऊन त्यांना निवेदन दिले असता मा.शालेय शिक्षण मंत्र्यांनी ही वाढ रद्द करण्याचे आदेश दिले असतानाही सदर शिक्षण संस्थेने अद्यापी शुल्कवाढ रद्द केली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शुल्कवाढ रद्द करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

- (२) व (३) पालकांनी केलेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने शुल्कवाढीचे प्रकरण विभागीय शुल्क नियामक समिती समोर आहे. याबाबत समितीकडे सुनावणीचे कामकाज सुरु आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण (जि.ठाणे) येथील ग्रामीण भागात पाणीटंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(६४) * ३३३१३ श्री.रामहरी रुपनवर : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण (जि.ठाणे) येथील ग्रामीण भागातील वाडया-पाडयात तीव्र पाणीटंचाई असल्याने पाण्याकरिता महिला व मुलांना अनेक अडचणींना सोमोरे जावे लागत असून सध्या जे पाणीसाठे उपलब्ध आहेत त्यापैकी १४ ठिकाणच्या पाण्याचे नमुने दुषित असल्याचे दिनांक २२ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये कल्याण ग्रामीण भागातील १६६ वाडया-पाडयातील ७८ ठिकाणचे पाणी तपासणीकरिता पाठवले असता काही ठिकाणच्या पाण्याचे नमुने दुषित असल्याचे आढळून आल्याने नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कल्याण ग्रामीण भागातील वाडया-पाडयात होणाऱ्या दुषित पाण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

कल्याण तालुक्यामध्ये उपलब्ध साधनांद्वारे पुरेसा पाणीपुरवठा होत असल्याने, तेथे टंचाईची स्थिती नाही. तसेच कल्याण तालुक्यामध्ये जानेवारी, २०१७ मध्ये तपासण्यात आलेल्या ७८ नमुन्यांपैकी १४ नमुने दुषित आढळून आले आहेत.

(३) प्रामुख्याने पिण्याच्या पाण्याच्या स्रोतावर कपडे धुणे, भांडी घासणे, पाण्याचा योग्य निचरा न होणे, या कारणांमुळे दुषित पाणी पिण्याच्या पाण्यामध्ये मिसळत असल्याने पाणी दुषित होत आहे.

सदर दुषित पाण्याच्या स्रोताचे ग्रामपंचायती मार्फत शुध्दीकरण करण्यात आले असून, स्रोतांच्या नमुन्यांची फेरतपासणी केली असता स्रोतातील पाणी पिण्यास योग्य असल्याचा अहवाल दिला आहे. तसेच सदर पाण्याच्या स्रोताचे शुध्दीकरण करण्यात आल्याने, या भागात कोणत्याही जलजन्य साथीचा रोगांचा प्रादुर्भाव झालेला नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अल्पसंख्याक विभागामार्फत खाजगी शाळांना पायाभूत सुविधा देण्याबाबत

(६५) * ३२३४४ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अल्पसंख्याक विभागामार्फत राज्यामध्ये खाजगी शाळांना पायाभूत योजनेमधून रुपये दोन लाखाचा निधी पायाभूत सुविधाकरिता देण्यात येत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निधीमधून स्थानिक स्वराज्य संस्था, महानगरपालिका, नगरपालिका, नगर पंचायत व जिल्हा परिषदेच्या माध्यमांच्या शाळांना पायाभूत सुविधाकरिता रुपये दोन लाखाचा निधी देण्यात येत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर शाळांना पायाभूत सुविधाकरिता रुपये दोन लाख निधी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, सन २००८-०९ पासून राज्यामधील अल्पसंख्यांक बहुल विद्यार्थी असलेल्या खाजगी शाळांना पायाभुत सुविधांसाठी रूपये दोन लाखाचा निधी देण्याची योजना राबविण्यात येत आहे.

(२) होय, महानगरपालिका व जिल्हा परिषदा या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या अधिपत्याखाली चालविण्यात येत असलेल्या शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालये व अपंग शाळा या योजनेसाठी पात्र नाहीत.

(३) दिनांक ७/१०/२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार अल्पसंख्यांक शाळांना पायाभुत सुविधांसाठी रूपये २.०० लाखाचे अनुदान देण्यात येते. सदर अनुदानासाठी नगरपालिका व नगरपरिषद शाळा पात्र आहेत. तथापि महानगर पालिका व जिल्हा परिषदा या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या अधिपत्याखाली चालविण्यात येत असलेल्या शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालये/ अपंग शाळा पात्र नाहीत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोंढवा (जि.पुणे) येथील वक्फ बोर्डाच्या जमिनीत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(६६) * ३२३७२ श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोंढवा (जि.पुणे) येथील सर्व्हे क्र.५५ मधील वक्फ बोर्डाच्या मालकीची असलेली जमीन परस्पर खासगी विकासकाला विकण्यात येऊन त्यात करण्यात आलेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याचे आदेश मा.मुख्यमंत्री यांनी दिले असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार वक्फ बोर्डाच्या मालकीच्या जमिनीचा परस्पर गैरव्यवहार करणाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) व (२) नाही. कोंढवा (बु.), पुणे येथील सर्व्हे नं.५५ वरील आलमगिर मस्जिद ट्रस्ट, कोंढवाच्या मालकीच्या वक्फ जमिनीसंदर्भात झालेले बेकायदा विक्री/लीज व्यवहार थांबविण्यात यावेत व सदर प्रकरणाची सी. आय.डी चौकशी करण्यात यावी, अशी तक्रार मा.आमदार श्री. सय्यद इम्तियाज जलील, विधानसभा सदस्य यांनी त्यांच्या मा.मुख्यमंत्री महोदयांना उद्देशून लिहिलेल्या

दिनांक १/५/२०१७ च्या पत्रान्वये विनंती केली होती. सदर पत्राच्या अनुषंगाने मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या दिनांक २९/५/२०१७ च्या पत्रान्वये मा.आमदार महोदयांना पोच देण्यात आली होती व त्यांच्या सदर विनंती अर्ज आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव गृह विभाग व अल्पसंख्याक विकास विभागाला पाठविण्यात आला होता. सदर प्रकरणी महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळाने पुढीलप्रमाणे अहवाल सादर केला आहे-

वक्फ मिळकत सर्वे नं.५५ मध्ये २००६ पासून आतापर्यंत कोणत्याही प्रकारचे व्यवहार /विकसनाचे व्यवहार अथवा करारनामे ट्रस्टींनी केलेले नाही. २००६ पूर्वी सर्वे नं.५५ मध्ये काही बदल झाले असल्यास याबाबतची माहिती ट्रस्टींना नाही कारण वक्फ संस्था आलमगीर मस्जिद कोंढवा बु.ता.हवेली जि.पुणे हे पूर्वी धर्मादाय आयुक्त, पुणे यांच्याकडे बी-४९२ अन्वये नोंदणीकृत होते. त्यानंतर सन २००९ मध्ये वक्फ अधिनियम, १९९५ चे कलम ४३ नुसार वक्फ मंडळात क्र.MSBW/PUN/३२/२००९ अन्वये नोंदणी करण्यात आलेली आहे. सदर प्रकरणात प्रादेशिक वक्फ अधिकारी, पुणे हे चौकशी करत असून त्यांच्याकडून अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर कार्यवाही करण्यात येईल.

तथापि, सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी सी. आय. डी. चौकशी करण्याचे कोणतेही आदेश दिलेले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात शाळांमध्ये विजेची तसेच संगणकांची सुविधा नसल्याबाबत

(६७) * ३१०१५ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.नरेंद्र पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे, श्री.जयंत पाटील, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.दत्तात्रय सावंत, श्री.श्रीकांत देशपांडे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अमरिशभाई पटेल, श्री.संजय दत्त, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शैक्षणिक वर्षे २०१५-१६ मध्ये ९८ हजार २१३ शाळांपैकी १३ हजार ८४८ शाळांमध्ये विजेची असुविधा असून सन २०१४-१५ च्या तुलनेत सन २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षात वीज नसलेल्या शाळांची संख्या ७४२ ने वाढली असल्याचे

तसेच ४२ हजार ३३० शाळांमध्ये संगणकांची सुविधा नसल्याचे “युनिफाईड डिस्ट्रिक्ट इन्फॉर्मेशन सिस्टिम फॉर एज्युकेशन” ने जाहिर केल्याचे मा.शालेय शिक्षण मंत्री तसेच आयुक्त, शालेय शिक्षण यांच्याकडे समर्थन संस्थेने निवेदनाद्वारे दिनांक ६ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आणले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच राज्यातील शाळा डिजिटल करण्यासाठी शिक्षण विभागाकडून डिजिटल शाळांची मोहिम राबवण्यात आली असून राज्यातील खाजगी अनुदानित ८००० माध्यमिक शाळांमध्ये केंद्र शासन पुरस्कृत आयसिटी योजनेतर्गत प्रत्येकी रुपये १८ लक्ष याप्रमाणे रुपये १४४० कोटी किंमतीच्या संगणक प्रयोगशाळा दिल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कोट्यवधी रुपये खर्चून सुद्धा विद्यार्थी संगणकीय शिक्षणापासून वंचित राहत असून खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांना मोफत अथवा स्वस्त दरात वीज उपलब्ध व्हावी यासाठी शासनाकडे मागणी केली जात असून राज्यातील जिल्हा परिषद, नगरपालिका आणि महानगरपालिकांच्या किती शाळांना विद्युत जोडणी दिली आहे तसेच विद्युत जोडणी असलेल्या शाळांचे विद्युत देयके अदा करण्यासाठी प्रतिमाह शासन किती निधी खर्च करते,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले तदनुसार शाळा डिजिटल करून विद्यार्थ्यांना संगणकीय शिक्षण देवून शाळांना घरगुती वीजबिल आकारणी करणेबाबत तसेच जिल्हा परिषद, नगरपालिका आणि महानगरपालिकांच्या शाळांना वीजेच्या जोडण्या देऊन विद्युत देयके अदा करण्यासाठी नियमित निधी उपलब्ध करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) अंशतः खरे आहे.

केंद्र पुरस्कृत ICT@school या योजनेतर्गत ७६१८ शाळांसाठी रुपये ८५९.२० कोटी किंमतीच्या संगणक प्रयोगशाळा देण्यात आल्या आहेत.

(३) व (४) केंद्र पुरस्कृत ICT@school या योजनेतर्गत संगणक प्रयोगशाळा पुरविलेल्या शाळांना वीज बिलासाठी प्रतिमाह रुपये ३००/- रक्कम देण्यात येते. याव्यतिरिक्त सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत शाळांना देखभाल व दुरुस्तीकरिता मंजूर निधीतून वीज देयक अदा करता येते.

शाळांना वीज बिल आकारणी, स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये वीज जोडणी व विद्युत देयकांसाठी निधी मंजूरी याबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघर जिल्ह्यात ६४ शाळा अनधिकृत असल्याबाबत

(६८) * ३२९३० श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्यात सन २०१६-१७ या शैक्षणिक वर्षात ६४ शाळा अनधिकृत असल्याची यादी माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान जाहिर केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त शाळेतील शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना कोणत्या शाळेत सामावून घेण्यात आले आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) व (३) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ ची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने, शासनाच्या दि. ३ डिसेंबर, २०१२ च्या अधिसूचनेनुसार अनधिकृत शाळेवर कारवाई करण्याबाबत सक्षम प्राधिका-यांना प्राधिकृत केले आहे. अनधिकृत शाळांची यादी वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध केली आहे. तसेच अनधिकृत शाळेवर तात्काळ कारवाई करण्याचे निदेश सर्व शिक्षण निरीक्षक/ शिक्षणाधिकारी देण्यात आले आहेत. अनधिकृत शाळा बंद झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांचे नजिकच्या मान्यताप्राप्त शाळेत समायोजन करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बृहन्मुंबईतील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन
राष्ट्रीयकृत बँकेमार्फत अदा करण्याबाबत**

(६९) * ३२७११ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बृहन्मुंबईतील खाजगी अनुदानित, प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांतील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन मुंबई जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत अदा करण्याचा निर्णय शासनाने माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला असून शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी याबाबत निषेध व्यक्त केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन राष्ट्रीयकृत बँकेमार्फतच अदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) व (३) राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन सहकारी बँकेमार्फत अदा करण्याबाबतचा निर्णय शालेय शिक्षण विभागाने दिनांक २९/५/१९७३ च्या शासन निर्णयान्वये घेतला आहे. राज्याचे सहकारी बँकेबाबतचे धोरण, मुंबई जिल्हा मध्यवर्ती बँकेकडून पुरविण्यात येणाऱ्या सुविधा, या बाबी लक्षात घेऊन शासनाने बृहन्मुंबईतील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन या बँकेमार्फत अदा करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

**फायझर लि. औषधे उत्पादक कंपनीने बनावट व मिसब्रँडेड
औषधांचा पुरवठा केल्याबाबत**

(७०) * ३०९९८ श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) फायझर लि. (गोवा) या औषधे उत्पादक कंपनीने पुरवठा केलेली औषधे बनावट व मिसब्रँडेड असल्याबाबत दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१६ व दिनांक १ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास तक्रार करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी अन्न व औषध प्रशासन कार्यालय, नागपूर यांनी क्लोरोमायसेटीन आय अॅप्लिकॅब हे औषध मिसब्रँडेड असल्याबाबत अन्न व औषध प्रशासन कार्यालय, गुजरात यांना तक्रार करूनही त्यांनी अद्याप फायझर लि. (बलसाड) या औषध उत्पादनावर कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, फायझर लि. (गोवा) यांच्यावर बनावट व मिसब्रँडेड औषध प्रकरणी कारवाई करण्यासाठी अन्न व औषध प्रशासन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक २१ मार्च, २०१७ च्या पत्रान्वये गोवा, अन्न व औषध प्रशासनास कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी गुजरात व गोवा अन्न व औषध प्रशासनाने संबंधित उत्पादनावर अद्यापही कारवाई न केल्यामुळे शासनाने चौकशी करून पाठपुराव्याबाबत कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) फायझर लि. (गोवा) या औषधे उत्पादक कंपनीने उत्पादन केलेली Ativan २ mg Tablet हे औषध बनावट असल्याची दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१६ रोजीची तक्रार अन्न व औषध प्रशासनाच्या गुप्तवार्ता विभागास प्राप्त झाली आहे. मात्र अशा स्वरूपाची दि. १ मे, २०१७ रोजी वा त्या सुमाराची तक्रार अन्न व औषध प्रशासनास प्राप्त झालेली नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) अन्न व औषध प्रशासनाच्या दिनांक २१/०३/२०१७ च्या पत्रान्वये फायझर लि. (गोवा) यांच्यावर कारवाई घेण्याबाबत संचालक, अन्न व औषध प्रशासन, गोवा यांना कळविण्यात आले आहे. त्यांचा याबाबतचा खुलासा प्राप्त न झाल्याने सदर बाबत संचालक, अन्न व औषध प्रशासन, गोवा यांना दिनांक १३/०७/२०१७ रोजी स्मरणपत्र पाठविण्यात आले आहे.

अन्न व औषध प्रशासनाच्या दिनांक २६/११/२०१५ च्या पत्रान्वये क्लोरोमायसेटीन आय अॅप्लिकॅब या औषधाबाबत प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने सदर औषध उत्पादक कंपनी फायझरवर कारवाई घेण्याबाबत आयुक्त, अन्न व औषध नियंत्रण प्रशासन, गांधीनगर, गुजरात यांना कळविण्यात आले आहे. त्यांचा याबाबतचा खुलासा प्राप्त न झाल्याने सदर बाबत आयुक्त, अन्न व औषध नियंत्रण प्रशासन, गांधीनगर, गुजरात यांना दिनांक २६/०९/२०१६ व दिनांक १५/०३/२०१७ रोजी अशी दोन स्मरणपत्रे पाठविण्यात आली आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कसारा (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील ग्रामपंचायत हद्दीतील
गावांना पाणीपुरवठा करण्याबाबत**

(७१) * ३१६४३ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कसारा (ता.शहापूर, जि.ठाणे) ग्रामपंचायत हद्दीतील गावांना भीषण पाणी टंचाईस सामोरे जावे लागत असून येथील महिलांना दिवसभर पाण्यासाठी भटकंती करावी लागत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ठिकाणी कायमस्वरूपी पाण्याची सोय करावी यासाठी एका सामाजिक संघटनेने तहसिलदार कार्यालयावर मोर्चा काढला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून ग्रामपंचायतीच्या हद्दीतील गावांना कायमस्वरूपी पाणीपुरवठा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

कसारा ग्रामपंचायत हद्दीतील गावांना स्थानिक स्रोताद्वारे पाणीपुरवठा केला जातो. तथापि, ग्रामपंचायतीच्या मागणीनुसार दिनांक १५/०४/२०१७ ते ०८/०६/२०१७ या टंचाई कालावधीत टँकरने पाणीपुरवठा करण्यात आला आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) कसारा बु. गावासाठी स्वतंत्र पाणीपुरवठा योजना मंजूर करण्यात आली असून, योजनेची कामे प्रगतीपथावर आहेत. तसेच कसारा ग्रामपंचायतीच्या हद्दीतील कसारा, बिबळवाडी, चिंतामणवाडी, ओहळाचीवाडी इत्यादीसह शहापूर तालुक्यातील एकूण ९७ गावे व २५९ पाडे यांना टँकर/ टंचाईमुक्त करण्यासाठी नाशिक जिल्हयातील इगतपुरी तालुक्यातील भावली धरण हा उध्दव घेऊन गुरुत्वाकर्षणावर आधारीत प्रादेशिक नळ पाणीपुरवठा योजना प्रस्तावित केलेली असून योजनेच्या प्रस्तावास तांत्रिक मंजूरी मिळालेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील अशासकीय अनुदानित शाळेमधील शिक्षकेतर
कर्मचाऱ्यांना निवडश्रेणी देण्याबाबत**

(७२) * ३३०६७ डॉ.सुधीर तांबे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अशासकीय अनुदानित शाळांमध्ये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना २४ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर निवडश्रेणी नाकारली जाते तथापी शासकीय कर्मचाऱ्यांना अशी निवडश्रेणी देण्यात येते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सर्व अनुदानित शाळेतील वर्ग ३ व ४ च्या कर्मचाऱ्यांना ही वेतनश्रेणी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) शासन स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

**कोराडी (जि.नागपूर) येथील वीज प्रकल्पामुळे नागरिकांच्या
आरोग्यावर परिणाम झाल्याबाबत**

(७३) * ३२७७८ श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोराडी विद्युत (जि.नागपूर) केंद्रातील चिमणीतून निघणाऱ्या सल्फर ऑक्साईडमुळे गोधनी, बोखारा, मानकापूर या परिसरात मोठ्या प्रमाणात प्रदुषण निर्माण होत असल्याचे दिनांक ९ जानेवारी, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने उक्त प्रकरणी चौकशी करून प्रदुषणावर आळा घालण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) दिनांक १५/०४/२०१७ रोजीच्या दैनिक टाईम्स ऑफ इंडीया या वृत्तपत्रात या आशयाची बातमी प्रकाशित झाली होती, हे खरे आहे.

(२) मे. कोराडी औष्णिक विद्युत केंद्राच्या प्रदुषणावर आळा घालण्यासाठी मंडळाकडून वेळोवेळी कार्यवाही करण्यात येते. तसेच प्रकाशित झालेल्या बातमीच्या अनुषंगाने मौका पाहणी केली असता सल्फर डाय ऑक्साईड व

धुळीकणांचे प्रमाण विहित प्रमाणापेक्षा अधिक आढळल्याने सदर केंद्रास दिनांक १८/०५/२०१७ च्या पत्रान्वये महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाव्दारे कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आलेली आहे. त्याचप्रमाणे शासनानेही सदर उद्योगास वायू प्रदूषण (प्रतिबंध व नियंत्रण) कायदा, १९८१ मधील कलम १७, २२A व कलम ३१A नुसार कार्यवाही करणेबाबत निर्देश दिले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर येथे डॉ. वि. भि. कोलते व सुरेश भट यांचे स्मारक उभारण्याबाबत

(७४) * ३२२७३ प्रा.अनिल सोले, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गिरीशचंद्र व्यास :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्यात मालगुंडला केशवसुतांचे स्मारक, अमळनेर येथे साने गुरुजी यांचे स्मारक, बुलढाण्यात ताराबाई शिंदे तर मेहकरला कविवर्य ना.घ. देशपांडे यांचे स्मारक उभारण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्याच धर्तीवर नागपूर येथे डॉ. वि. भि. कोलते, सुरेश भट यांचे स्मारक उभारण्यात येणार असून शासन याबाबत पुढाकार घेणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) ग्रामविकास विभागाच्या अहवालानुसार, मालगुंड येथे केशवसुतांचे आणि अमळनेर येथे साने गुरुजी यांचे स्मारक आहे.

बुलढाणा नगरपरिषद हद्दीत ताराबाई शिंदे व मेहकर नगरपरिषद हद्दीत कविवर्य ना.घ.देशपांडे यांचे असे कोणतेही स्मारक उभारण्यात आलेले नाही.

(२), (३) व (४) डॉ.वि.भि.कोलते यांचे स्मारक उभारण्याचे नागपूर महानगरपालिकेकडून प्रस्तावित नाही.

तथापि, सुरेश भट यांचे नावाने, नागपूर स्थित रेशीमबाग येथील महानगरपालिकेच्या जागेवर २००० आसन क्षमतेचे सभागृहाचे बांधकाम पूर्णत्वास आहे. या ठिकाणी स्व.कविवर्य सुरेश भट यांचा अर्धाकृती पुतळा उभारण्याचे नागपूर मनपाकडून प्रस्तावित आहे.

शासनाकडून या स्मारकासाठी रुपये २०.०० कोटी इतका निधी नागपूर मनपास वितरीत करण्यात आला आहे.

राज्यातील शाळाबाह्य मुलांच्या सर्व्हेक्षणाबाबत

(७५) * ३११८७ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.अनिल भोसले : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने माहे जुलै, २०१५ मध्ये शाळाबाह्य मुलांसंदर्भात केलेल्या सर्व्हेक्षणात ५५ हजार मुले शाळाबाह्य असल्याचे तर याच वर्षात केंद्र शासनाने प्रसिध्द केलेल्या आकडेवारीनुसार महाराष्ट्र राज्यात १४ लाखापेक्षा अधिक मुले शाळाबाह्य असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असून पुणेसह राज्यात शाळाबाह्य विद्यार्थ्यांचे नियोजन शून्य केलेल्या सर्व्हेक्षणात फक्त दहा हजार मुले शाळाबाह्य असल्याचा चुकीचा अहवाल शिक्षण विभागाने माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान दिला असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१६-१७ या वर्षात शासनाने शाळाबाह्य मुलांचे सर्व्हेक्षण केले नसून बालकांच्या मोफत शिक्षण हक्क कायदानुसार ६ ते १४ वयोगटातील मुलांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण बंधनकारक असताना शाळाबाह्य मुलांचे सर्व्हेक्षण न झाल्यामुळे सदर कायद्याचे उल्लंघन करण्यात येत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शाळाबाह्य मुलांच्या आकडेवारीमध्ये असलेल्या विसंगतीबाबत तसेच शाळाबाह्य मुलांच्या शिक्षणाबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) नाही.

(३) शाळाबाह्य बालकांच्या सर्व्हेक्षणासंदर्भात राज्यामध्ये दिनांक ४ जुलै, २०१५ रोजी झालेल्या सर्व्हेक्षणानुसार ५५,४३९ इतकी शाळाबाह्य मुले आढळून आली. त्याचबरोबर सन २०१५-१६ मध्ये करण्यात आलेल्या सर्व्हेक्षणाच्या पुढील टप्प्यात ७४,९७१ इतकी शाळाबाह्य मुले आढळून आली. त्याचबरोबर राज्याने सन २०११ च्या जनगणना व युडायस २०१६ नुसार दाखल झालेल्या विद्यार्थ्यांची पडताळणी

केली असता राज्यात एकूण ४.२० लाख मुले शाळाबाहय असल्याचे दिसते. या आकडेवारीबाबत सर्व जिल्हयांना दिनांक ९ डिसेंबर, २०१६ च्या पत्रानुसार या मुलांचा शोध घेऊन शाळेत दाखल करण्याबाबत तसेच या सर्व मुलांची नाव सरल प्रणालीमध्ये नोंदविण्याबाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत. त्याचबरोबर काही मुले स्थलांतरित झाल्यास त्यांच्यासाठी "शिक्षण हमी पत्र" उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. राज्यात या पुढील काळात एकसुद्धा मूल शाळाबाहय किंवा शिक्षणबाहय राहणार नाही यासाठी शिक्षण विभाग संवेदनशील असून त्या दृष्टीने नियोजनपूर्वक काम करत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात अनेक शाळांनी शैक्षणिक शुल्कात वाढ केल्याबाबत

(७६) * ३२०४० अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त : तारांकित प्रश्न क्रमांक २७६०४ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शुल्क नियंत्रण कायद्याची अंमलबजावणी सुरु असतानाही आगामी शैक्षणिक वर्षासाठी राज्यातील अनेक शाळांनी नियमबाहय पध्दतीने शैक्षणिक शुल्कात वाढ केल्याने विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी माहे एप्रिल-मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान आंदोलने केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार राज्यभरात शाळांनी शैक्षणिक शुल्कात वाढ करू नये यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) राज्यातील काही शाळांनी शैक्षणिक शुल्कात वाढ केल्याने विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी आंदोलन केले, हे खरे आहे.

(२) यानुषंगाने काही शाळांचे व्यवस्थापन व पालकांसोबत बैठक घेऊन, महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) अधिनियम, २०११ मधील तरतूदीनुसार शुल्कवाढ करता येईल असे स्पष्ट केले आहे. तसेच काही शाळांबाबत शुल्कवाढी संदर्भातील तक्रारी विभागीय शुल्क नियामक समितीकडे सादर झाल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीड जिल्हयात पेयजल योजनेत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(७७) * ३३३२८ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बीड जिल्हयात भारत निर्माण योजना, राष्ट्रीय पेयजल योजना व जिल्हा परिषद ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनेतून कोटयवधी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याचे नुकतेच निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जिल्हयातील अनेक पाणीपुरवठा समितीवर गुन्हे दाखल करण्यात आले असून सदयःस्थितीत बऱ्याच पाणीपुरवठा योजना कार्यान्वित व बंद अवस्थेत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून बीड जिल्हयातील गैरव्यवहारासंबंधातील पाणीपुरवठा समितीवर गुन्हे नोंद करण्याबाबत कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(३) उपरोक्त प्रकरणी ४४ योजनांमध्ये ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता समितीवर फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत. ४४ पैकी ९ योजनांची कामे पूर्णपणे झालेली आहेत. ३ योजनांची कामे प्रगतीपथावर असून, ३ योजना पूर्ण करून योजना कार्यान्वित करण्यात आल्या आहेत. अपहारीत रक्कम भरलेल्या २ योजना असून, १ योजनेचा निधी जिल्हा मध्यवर्ती बँकेत अडकला आहे. उर्वरीत २६ योजनांची कामे बंद असून, पोलीस तपास चालू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अन्न व औषध विभागातील रिक्त पदे भरण्याबाबत

(७८) * ३०९४१ श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.नरेंद्र पाटील, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.तानाजी सावंत, श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्रीमती विद्या चव्हाण : तारांकित प्रश्न क्रमांक २६७४६ ला दिनांक २० मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ११ कोटी जनतेच्या औषध सुरक्षेकरिता १०० औषध निरीक्षकांपैकी फक्त ८७ अन्न निरीक्षक कार्यरत असल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे तसेच भारतात सध्या बाजारात निरनिराळ्या मिश्रणाचा समावेश असलेली सुमारे दिड लाख औषधे उपलब्ध असून त्या

- औषधांची गुणवत्ता तपासणेकरीता संपूर्ण देशात फक्त ४० प्रयोगशाळा उपलब्ध असल्याचे दिनांक ९ मे, २०१७ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, जगभरात जाणारी अनेक औषधे राज्यात तयार होत असताना, दुर्धर आजारांवर उपचार करण्यासाठी देशभरातून रुग्ण महाराष्ट्रात येत असून त्यांना दिली जाणारी औषधे व अन्न हे दर्जेदार आहे की नाही हे तपासणारी सक्षम यंत्रणा राज्यात अस्तित्वात नसून नव्याने निर्माण झालेल्या जिल्ह्यांमध्ये अन्न व औषध प्रशासन विभागाचे कार्यालय अद्याप सुरु केले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, गट 'अ' ते 'ड' या चार संवर्गासाठी ११७६ मंजूर पदांपैकी ४०७ पदे रिक्त असून राज्यातील सुमारे ७४ हजार घाऊक व किरकोळ औषध विक्री करणा-या दुकानांदावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी केवळ १६३ अन्न व औषध प्रशासनाचे निरीक्षक सध्या कार्यरत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रुग्णसेवा सक्षम करण्याकरीता तसेच भेसळ व बनावट औषधे यांना आळा घालण्याकरिता रिक्त पदे तातडीने भरण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) सद्यःस्थितीत अन्न व औषध प्रशासनामध्ये औषध निरीक्षकांच्या १६१ मंजूर पदांपैकी १०० पदे माहे मे, २०१७ पर्यंत कार्यरत आहेत.

तसेच भारतात बाजारातील निरनिराळ्या मिश्रणातील औषधांची संख्या व त्यांची गुणवत्ता तपासण्यासाठी उपलब्ध प्रयोगशाळांची संख्या याबाबतची माहिती केंद्रशासनाच्या CDSCO या कार्यालयाकडून घेण्यात येत आहे.

(२) राज्यातील अन्न व औषधाचा दर्जा तपासण्यासाठी प्रशासनाच्या ३ अन्न चाचणी प्रयोगशाळा व ३ औषध चाचणी प्रयोगशाळा आहेत. तसेच, सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या १२ अन्न चाचणी प्रयोगशाळा आहेत.

तसेच, गोंदिया, नंदूरबार, वाशिम, हिंगोली या नवनिर्मित जिल्ह्यातील कार्यालयांचे कामकाज त्यांच्या मुळ जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांकडून करून घेण्यात येत आहे व पालघर जिल्ह्यातील कामकाज ठाणे जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांकडून करून घेण्यात येत आहेत.

(३) अन्न व औषध प्रशासनातील एकूण मंजूर ११७६ पदांपैकी ४०९ पदे रिक्त आहेत. सद्यःस्थितीत प्रशासनामध्ये १०० औषध निरीक्षक व १७४ अन्न सुरक्षा अधिकारी कार्यरत आहेत.

(४) सद्यःस्थितीत अन्न व औषध प्रशासनातील वर्ग-१ ते ४ या संवर्गातील १३९ पदे सरळसेवेने व ११ पदे पदोन्नतीने भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील प्रस्तावित ऑलम्पिक भवन नाशिक येथे उभारणेबाबत

(७९) * ३१३३१ डॉ.अपूर्व हिरे : दिनांक ३ ऑगस्ट, २०१६ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक १ मधील प्रश्न क्रमांक १३८९६ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देशातील विविध राज्यांच्या धर्तीवर महाराष्ट्रात ऑलम्पिक भवन उभारण्याच्या अनुषंगाने प्रस्तावित ऑलम्पिक भवनासाठी पुणे शहर वा पुणे शहरालगत जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत क्रीडा संचालनालयाकडून सन, २०१४ मध्ये वा त्यादरम्यान जिल्हाधिकारी, पुणे यांना कळविण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जागा उपलब्धतेसंदर्भात जिल्हाधिकारी, पुणे यांचेकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली व उक्त प्रकल्पासाठी आवश्यक जागा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे काय तसेच राज्य ऑलम्पिक भवन उभारण्यासंदर्भात कोणता निर्णय घेण्यात आला वा येत आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी जिल्हाधिकारी, पुणे यांच्याकडून अद्याप जागा उपलब्ध करून देण्यात न आल्याने या महत्वाकांक्षी प्रकल्पास विलंब होत असल्याने नाशिक महानगर परिसरात जागा संपादित करून उक्त प्रकल्पाची उभारणी करण्याबाबत तसेच नुकत्याच संपन्न झालेल्या रिओ ऑलम्पिक मधील भारताच्या निराशाजनक कामगिरीच्या पार्श्वभूमीवर खेळाडूंना जास्तीत जास्त आधुनिक खेळ प्रशिक्षण सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) दिनांक ११ सप्टेंबर, २०१४ पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, पुणे यांना प्रस्तावित ऑलम्पिक भवनसाठी पुणे शहर किंवा पुणे शहरालगतच्या अन्यत्र स्वतंत्र २ एकर जागा उपलब्ध करून देण्यात यावी असे संचालनालयाच्या दिनांक ०८ ऑक्टोबर, २०१४ व दिनांक २४ नोव्हेंबर, २०१४ च्या पत्रान्वये कळविण्यात आलेले आहे. तथापि, जिल्हाधिकारी, पुणे यांचेकडून अद्याप उक्त प्रकल्पासाठी आवश्यक जागा उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

या पार्श्वभूमीवर मिशन २०२० या योजनेची महाराष्ट्रात सुरुवात करण्यात आलेली आहे. याकरिता निवडक १४ खेळांमध्ये उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या खेळाडूंसोठी विशेष योजना आणण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तळोजा (जि.रायगड) औद्योगिक विभागातील विषारी पाण्यामुळे
कासाडी नदी प्रदूषित होत असल्याबाबत**

(८०) * ३११३० श्री.नारायण राणे : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) तळोजा (जि.रायगड) औद्योगिक विभागातील दूषित पाण्यावर प्रक्रिया करणाऱ्या सी.ई.टी.पी. प्रकल्पातून विघातक आणि विषारी पाण्यावर प्रक्रिया न करता ते वाघिवली खाडीत सोडत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या विषारी पाण्यामुळे कासाडी नदी प्रदूषित होवून परिसरातील गावांतील नागरीकांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सी.ई.टी.पी. प्रकल्पातील दोषी अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

तळोजा (जि.रायगड) सीईटीपी मधील सांडपाणी कासाडी नदीमध्ये मिसळल्याचे माहे मे व जून, २०१७ मध्ये निदर्शनास आले होते.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) माहे मे व जून २०१७ मध्ये तळोजा (जि.रायगड) औद्योगिक विभागातील दूषित पाण्यावर प्रक्रिया करणाऱ्या सी.ई.टी.पी. मधील सांडपाणी कासाडी नदीमध्ये मिसळल्याचे माहे मे व जून, २०१७ मध्ये निदर्शनास आल्याने महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत सीईटीपीच्या संचालक मंडळाविरुद्ध फौजदारी दावा दाखल करण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

**तारापूर (जि.पालघर) एमआयडीसीतील रासायनिक कंपन्यांवर
कारवाई करण्याबाबत**

(८१) * ३१५७९ श्री.जगन्नाथ शिंदे, श्री.आनंद ठाकूर, अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्रीमती विद्या चव्हाण, अॅड.जयदेव गायकवाड : सन्माननीय पर्यावरण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तारापूर (जि.पालघर) एमआयडीसीतील कारखानदार मोठ्या कंपन्या तसेच प्लॉट नं.ई भागातील कंपन्या पाऊस सुरु होताच रात्रीच्या वेळी सांडपाण्यावर कोणतीही प्रक्रिया न करता समुद्रात सोडत असल्याने सदर कंपन्यांना प्रदुषण मंडळाने उत्पादने बंद करण्याच्या नोटीसा माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान दिल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले तदनुसार रात्रीच्या वेळी कोणतीही प्रक्रिया न करता सांडपाणी समुद्रात सोडणाऱ्या रासायनिक कंपन्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रामदास कदम : (१) होय, हे खरे आहे.

एप्रिल व मे २०१७ दरम्यान महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून प्रश्नाधीन एमआयडीसी ई - भागातील उद्योगांच्या आकस्मिक पाहणी दरम्यान मे. रामदेव केमिकल्स लि., युनियन पार्क केमिकल्स प्रा. लि. व मंधाना विविंग हाऊस या तीन उद्योगांनी प्रक्रिया न केलेले सांडपाणी सीईटीपी मध्ये सोडताना आढळून आले होते. त्यानुसार सदर उद्योगांना दिनांक २५/०४/२०१७ व दिनांक १७/०५/२०१७ रोजी उत्पादन बंद करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते.

(२) व (३) सदर उद्योगांनी सांडपाणी व हवा प्रदूषण नियंत्रण यंत्रणेत सुधारणा करणेबाबत महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळास सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार मे. रामदेव केमिकल्स लि. या कंपनीस दिनांक २५/०४/२०१७ देण्यात आलेल्या उत्पादन बंदी आदेशास दिनांक ०९/०५/२०१७ रोजी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत स्थगिती देण्यात आलेली आहे. तसेच, युनियन पार्क केमिकल्स प्रा. लि. व मंधाना विविंग हाऊस या उद्योगांना अनु. क्र. दिनांक २२/०६/२०१७ व दिनांक ०२/०६/२०१७ रोजीच्या आदेशानुसार बँक हमी घेऊन अटी व शर्तीच्या आधारे उद्योग पुन्हा सुरु करण्यास महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत परवानगी देण्यात आली आहे.

राज्याच्या क्रीडा विभागाच्या बदल्यांमध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(८२) * ३२०६७ श्री.शरद रणपिसे, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या क्रीडा विभागात बदल्यांमध्ये माहे डिसेंबर, २०१६ मध्ये झालेल्या गैरव्यवहाराप्रकरणी प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचा चौकशी अहवाल माहे मार्च, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान शासनास प्राप्त झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त अहवालाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) संबंधित उपसंचालक, (क्रीडा व युवकसेवा) यांचा खुलासा घेण्यात आला. त्यांनी केलेल्या सदर खाजगी संभाषणामुळे शासनाची प्रतिमा मलीन होत असल्याने महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) व (शिस्त व अपील) नियम ०८ नुसार त्यांच्यावर चौकशी करण्यात येत असून अन्य प्रकरणी संबंधित उपसंचालक याना निलंबित करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आमगांव (जि.गोंदिया) तालुक्यात पाणीपुरवठा योजना राबविण्याबाबत

(८३) * ३३२९० श्री.परिणय फुके : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आमगांव (जि.गोंदिया) तालुक्यातील तहसील हद्दीत पिण्याच्या पाण्याच्या समस्येमुळे तेथील नागरिकांचे हाल होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पाण्याच्या समस्येमुळे स्थानिक नागरिकांना दूषित पाणी प्यावे लागत असल्याने त्यांना विविध आजारांना सामोरे जावे लागत असून लहान बालके व वृद्ध यांचे हाल होत असल्याने नागरिकांनी संबंधित अधिकाऱ्यांकडे लेखी तक्रार देऊनही कोणतीही कार्यवाही केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून आमगांव तालुक्यातील पिण्याच्या पाण्याची समस्या सोडविण्याबाबत कार्यवाही करून संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) व (२) हे खरे नाही.

माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये आमगांव स्वतंत्र नळ पाणीपुरवठा योजनेच्या उपसा पंपात बिघाड झाल्याने गावातील पाणीपुरवठा खंडीत झाला होता.

तथापि, आमगांव ग्रामपंचायत व लोकप्रतिनिधींच्या मागणीनुसार बनगांव प्रादेशिक पाणीपुरवठा योजनेद्वारे दिनांक २३/४/२०१७ ते ३०/४/२०१७ या कालावधीत शुद्ध पाणीपुरवठा करण्यात आला आहे. दरम्यान गावामध्ये पाण्यामुळे कोणतेही आजार झाले नसल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

(३) सदर योजनेचा पंप दुरुस्त करण्यात आला असून, दिनांक १/५/२०१७ पासून योजनेद्वारे पुर्ववत पाणीपुरवठा सुरु करण्यात आला आहे. सद्यस्थितीत, आमगांव पाणीपुरवठा योजनेतून पाणीपुरवठा व्यवस्थितरित्या सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत भरण्यात येणाऱ्या उपशिक्षणाधिकारी पदाकरिता शिक्षकांना अपात्र ठरविल्याबाबत

(८४) * ३११४२ श्री.हरिसिंग राठोड, डॉ.अपूर्व हिरे, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शिक्षण विभागातील शिक्षण संचालक, शिक्षण सहसंचालक, शिक्षण उपसंचालक, शिक्षणाधिकारी व उपशिक्षणाधिकारी या संवर्गातील, २६९ पदे रिक्त असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच महाराष्ट्र शिक्षण सेवा गट क व जिल्हा तांत्रिक सेवा गट क संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाच्या अधिपत्याखालील महाराष्ट्र शिक्षण सेवा/गट ब (प्रशासन शाखा) अंतर्गत उपशिक्षणाधिकारी व तत्सम पदावर निवडीद्वारे नियुक्तीसाठी महाराष्ट्र शिक्षण सेवा गट ब (प्रशासन शाखा) मर्यादित विभागीय स्पर्धा परिक्षा घेण्याबाबतचा निर्णय दिनांक १७ मे, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे घेण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, राज्यातील उपशिक्षणाधिकारी पदाच्या राज्य लोकसेवा आयोगाकडून सुरु करण्यात आलेल्या भरती प्रक्रियेस राज्यातील डी.एड, बी.एड. पदविकाधारक शिक्षकांनी विरोध दर्शवित दिनांक १७ मे, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयाचा पूर्णविचार व्हावा आणि सरळ सेवेतून शिक्षणाधिकारी, उपशिक्षणाधिकारी ही पदे भरावीत, अशी मागणी केल्याचे दिनांक २४ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर परीक्षा देण्यासाठी शिक्षकांना अपात्र ठरविण्यात आल्याची तक्रार शिक्षकांनी आपले सरकार या वेब पोर्टलवर केली असून शिक्षणक्षेत्रात अधिकारी होण्यासाठी डी.एड., बी.एड. पदवी असणे गरजेचे असल्याचे मत शिक्षण तज्ञांकडून व्यक्त करण्यात आले आहे. याबाबतील शिक्षण आयुक्त कार्यालयाने दिनांक १९ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास काढलेल्या अधिसूचनेत खाजगी अनुदानित शाळा, महापालिकेच्या शाळा, आश्रमशाळेतील कर्मचाऱ्यांनी अर्ज करू नये असे निर्देश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दिनांक १७ मे, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये भरती प्रक्रियेत शिक्षकांवर होणारा अन्याय तसेच सक्षम पर्यवेक्ष्य यंत्रणेसाठी अनुभव आणि शिक्षण अत्यावश्यक असल्याने डी.एड., बी.एड. शिक्षकांची असलेली भावना व शिक्षण तज्ञांचे मत विचारात घेता याबाबत पुनर्विचार करण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही. तथापि, जिल्हा परिषद प्राथमिक शिक्षक, अनुदानित शाळेतील खाजगी शिक्षक, सर्व शिक्षा अभियानमधील कंत्राटी शिक्षक इत्यादी शिक्षकांनी मर्यादित विभागीय स्पर्धा परिक्षेस बसण्यास परवानगी देण्याची विनंती केली आहे.

(४) उपशिक्षणाधिकारी पदाच्या दिनांक ५ जुलै, २०१६ च्या सेवाप्रवेश नियमानुसार मर्यादित विभागीय स्पर्धा परिक्षा आयोजित करण्यात आली असून त्याबाबत दिनांक १७ मे, २०१७ रोजी परिपत्रक प्रसिध्द करण्यात आले आहे. सदर परीक्षा ही मर्यादित संवर्गासाठी असल्यामुळे शिक्षण आयुक्त कार्यालयाने दिनांक १९ मे, २०१७ च्या पत्राद्वारे सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांना सदर परिक्षेसंदर्भात पात्र कर्मचाऱ्यांना बसता यावे याकरिता आवश्यक सूचना दिलेल्या आहेत.

(५) उपशिक्षणाधिकारी पदाच्या दिनांक ५/७/२०१६ च्या सेवाप्रवेश नियमानुसार मर्यादित विभागीय स्पर्धा परीक्षा आयोजित करण्यात आली आहे. त्यासाठी महाराष्ट्र शिक्षण सेवा, गट-क व जिल्हा तांत्रिक सेवा, गट-क मधील पद धारण

करणाऱ्या व या पदावर किमान ५ वर्षे नियमित सेवा पूर्ण करणाऱ्या व्यक्तीस सदर परीक्षेस बसता येणार आहे. या संवर्गातील कर्मचारी सदर पदोन्नतीस पात्र असल्याने फक्त त्या संवर्गातील कर्मचाऱ्यांमधून मर्यादित विभागीय स्पर्धा परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे तयार केलेल्या गुणवत्ता यादीच्या आधारे निवडीने नियुक्ती देण्यात येणार आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शिक्षण हक्क कायद्याचा भंग करणाऱ्या
शाळांवर कारवाई करण्याबाबत**

(८५) * ३१०८२ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.हेमंत टकले, श्री.अमरसिंह पंडित, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील पूर्व प्राथमिक आणि प्राथमिक प्रवेशासाठी राबविण्यात येणाऱ्या शिक्षण हक्क कायद्यांतर्गत उपलब्ध असलेल्या जागांपैकी अर्ध्याहून अधिक जागा रिक्त असल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आरटीई अंतर्गत प्रवेशास संस्था अनूत्सुक असल्याने सदर जागा रिक्त राहत असून आरटीई प्रवेशासाठीची आर्थिक मर्यादा ३ लाखांपर्यंत वाढविण्याची मागणी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून आरटीई कायद्यानुसार जागा न भरणाऱ्या शाळांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात हॉटेलमालकांकडून सेवाशुल्काद्वारे ग्राहकांची
फसवणूक होत असल्याबाबत**

(८६) * ३१५२७ श्री.संजय दत्त : तारांकित प्रश्न क्रमांक २९०१५ ला दिनांक २५ मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात हॉटेल व रेस्टॉरंटमध्ये हॉटेलमालकांकडून सेवाशुल्काबाबत केंद्राच्या निर्देशाचे पालन न करता ग्राहकांची फसवणूक करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून हॉटेलमालकांकडून ग्राहकांची होत असलेली फसवणूक थांबवून हॉटेलमालकांवर निर्बंध आणण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) ठाणे अतिरिक्त जिल्हा मंच यांच्या कार्यालयात या संदर्भात एक तक्रार प्राप्त झाली असून, ग्राहक संरक्षण अधिनियम, १९८६ अंतर्गत कार्यवाही सुरु आहे.

(२) हॉटेल/रेस्टॉरंट यामध्ये आकारल्या जाणाऱ्या सर्विस चार्जस यासंदर्भात केंद्र शासनाने त्याच्या दिनांक २१/४/२०१७ च्या पत्रान्वये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर मार्गदर्शक सूचनांना व्यापक प्रसिध्दी देऊन, ग्राहकांमध्ये जनजागृती करण्यात यावी. तसेच, या संदर्भात प्राप्त होणाऱ्या तक्रारींचे निराकरण जिल्हा ग्राहक मंच व राज्य स्तरावर होणे आवश्यक आहे. त्यासाठी सदर सूचना राज्यातील सर्व हॉटेल / रेस्टॉरंट यांना अवगत करण्यात याव्यात अशा सूचना शासनाच्या दिनांक १५ मे, २०१७ च्या पत्रान्वये सर्व संबंधितांना दिल्या आहेत.

तसेच, या संदर्भात केंद्र शासनाच्या दिनांक १४/१२/२०१६ च्या पत्राच्या अनुषंगाने मंत्रालयातील सर्व विभागांना त्यांच्या अखरित्यातील सर्व कार्यालयांना या पत्रानुसार उचित कार्यवाही करण्याच्या सूचना शासनाच्या दिनांक १७/३/२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये दिल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**समद्रपुर (ता.हिंगणघाट, जि.वर्धा) येथे पुरवठा
निरिक्षकाने गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(८७) * ३३६३० श्री.रामहरी रुपनवर : तारांकित प्रश्न क्रमांक १८१५४ ला दिनांक १२ एप्रिल, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) समद्रपुर (ता.हिंगणघाट, जि.वर्धा) येथील पुरवठा निरिक्षकाने माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान गैरव्यवहार केल्याने संबंधित जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांनी त्यांची बदली सेवा जिल्हा पुरवठा कार्यालय, वर्धा येथे करून कारणे दाखवा नोटीस दिली असून सदर प्रकरणाची चौकशी करण्यासाठी जिल्हाधिकारी, वर्धा यांनी उपविभागीय अधिकारी, हिंगणघाट यांची चौकशी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपविभागीय अधिकारी, हिंगणघाट यांनी आपला अहवाल जिल्हाधिकारी यांना सादर केला असून त्याचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधित पुरवठा निरिक्षकाविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) या प्रकरणी प्राथमिक चौकशी करण्यात आलेली आहे. प्राथमिक चौकशीत पुरवठा निरिक्षक, समुद्रपूर यांच्याविरुद्धच्या तक्रारीत सत्यता आढळून आली आहे. प्राथमिक चौकशीचा अहवाल दिनांक ७/७/२०१७ रोजी प्राप्त झाला आहे. संबंधित पुरवठा निरिक्षकाविरुद्ध शिस्तभंगविषयक कारवाई प्रस्तावित करण्यात आली आहे.

राज्यातील महाविद्यालयांमध्ये विकास समितीची स्थापना करण्याबाबत

(८८) * ३२३९३ श्रीमती हुस्नबानू खलिफे : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाविद्यालयाचे धोरणात्मक निर्णय, महत्वाच्या प्रकरणावरील कार्यवाही करण्यासाठी नव्या विद्यापीठ कायद्यानुसार प्रत्येक महाविद्यालयात पूर्वीच्या स्थानिक समितीऐवजी विकास समिती स्थापित करण्याची तरतूद करण्यात आल्याचे दिनांक २५ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून उक्त महाविद्यालयाचे कामकाज सुरळीत चालण्याकरिता समितीची स्थापना करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील तरतूदीनुसार, संचालक (उच्च शिक्षण) पुणे यांनी दिनांक ०३/०३/२०१७ च्या पत्रान्वये महाविद्यालयाचे कामकाज सुरळीत चालण्याकरिता समितीची स्थापना करण्याच्या सूचना सर्व संबंधितांना दिल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शहापूर (जि.ठाणे) व मोखाडा (जि.पालघर) तालुक्यांना पाणीपुरवठा करण्याबाबत

(८९) * ३१२१२ श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.हेमंत टकले, श्री.धनंजय मुंडे, अॅड.राहुल नार्वेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.खवाजा बेग, श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील सहयाद्री पर्वताच्या खाली आणि डोंगरात उंचावर असलेल्या आदिवासी पाड्यातील नागरिकांना माहे मार्च ते जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान पाणीटंचाईला सामोरे जावे लागत असून मोखाडा (जि.पालघर) तालुक्यातील २६ गावे व ६१ पाड्यात विहीरी कोरड्या पडल्या असल्यातरी ४२ गावपाड्यांना टॅकरने पाणीपुरवठा केला जात नसल्याचे दिनांक २६ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच शहापूर तालुक्यात अनेक धरणे असूनही तालुक्यात पाणीटंचाई सोबत दूषित पाण्याचा पुरवठा होत असून मोखाडा तालुक्यातील १०० पेक्षा अधिक गावपाड्यातील विहीरी दरवर्षी एप्रिल महिन्यापासूनच कोरड्या पडत असल्याने गावात पाणीटंचाई निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून बृहन्मंबई शहराला पाणी पुरवठा करणाऱ्या भातसा आणि तानसा धरणातून शहापूर तालुक्याला पाणी पुरवठा करून सदर दोन्ही तालुक्यातील नागरिकांना स्वच्छ, शुध्द व पुरेसा पाणीपुरवठा करून तेथील पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सोडविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत,

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे,

(३) भातसा, वैतरणा आणि तानसा या मोठ्या धरणांतून शहापुर तालुक्यातील टंचाईग्रस्त गांव/पाड्यांना पाणीपुरवठा करण्याकरिता योजना प्रस्तावित करण्यात आलेली नाही. कारण सदर धरणांवरून करावयाच्या योजना तांत्रिक व आर्थिकदृष्ट्या परवाडणाऱ्या नाहीत. तथापि, शहापूर तालुक्यातील टंचाईग्रस्त गांवे/ पाड्यांना कायम स्वरूपाे टँकरमुक्त करणेकरिता नाशिक जिल्हयातील इगतपुरी तालुक्यामधील भावली धरणावरून गुरुत्वाकर्षणाद्वारे पाणीपुरवठा करणेकरिता ९७ गांवे व २५९ पाड्याकरिता अंदाजे १७१ कोटीची पाणीपुरवठा योजना प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

युनिव्हर्सल हायस्कूल, दहिसर (मुंबई) शाळेवर कारवाई करण्याबाबत

(९०) * ३२९३७ श्री.प्रविण दरेकर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहिसर (मुंबई) उपनगरातील युनिव्हर्सल हायस्कूलने सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाची शुल्कवाढ अमान्य असणाऱ्या ७० विद्यार्थ्यांचे नाव शाळेतून कमी केल्याचे दिनांक २७ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होवू नये म्हणून सदर शाळेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) होय.

(२) शुल्क वाढीबाबतचे प्रकरण मा.उच्च न्यायालयात प्रविष्ट आहे. त्याचा निर्णय होईपर्यंत ७० विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी वाढीव शुल्क भरण्यास समर्थतता दर्शविलेली असून विद्यार्थी पुन्हा शाळेत जात आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

डी.एस.डी. स्कूल, गौरीपाडा (कल्याण) शाळेवर कारवाई करण्याबाबत

(९१) * ३२७१४ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गौरीपाडा, कल्याण (पश्चिम) येथील डी.एस.डी. स्कूल या इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित शाळेने काही विद्यार्थ्यांनी शुल्क भरले नाही म्हणून त्यांचे निकाल प्रलंबित ठेवल्याचे माहे जून, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासन निर्णयानुसार शुल्क आकारणे बंधनकारक असताना शाळा व्यवस्थापनाने तीन पटीने शुल्क वाढविले असल्याने पालकांनी शुल्क भरण्यास विरोध केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून उक्त शाळा व्यवस्थापनेचा नियमबाह्य कारभार तसेच मुख्याध्यापक यांच्याविरोधात कारवाई करून विद्यार्थ्यांना त्यांचे निकाल उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) शाळेतील दोन विद्यार्थ्यांचे निकाल प्रलंबित ठेवण्यात आले होते, हे खरे आहे.

(२) संबंधित शाळेतील एका पालकाने शुल्क भरण्यास विरोध केला आहे.

(३) शुल्कवाढ तक्रारीच्या अनुषंगाने शिक्षण विभाग, कल्याण डोंबिवली महानगरपालिका, कल्याण यांनी, पालक शिक्षक संघाच्या ठरावापूर्वी पालकांकडून जादा आकारण्यात आलेले शुल्क पालकांना परत करण्याबाबत शाळेस पत्राद्वारे कळविले आहे. तसेच विद्यार्थ्यांना निकाल उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक येथील सिप्ला कंपनीने औषधांची अवैधरित्या विक्री केल्याबाबत

(९२) * ३१००२ श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक येथील सिप्ला कंपनीच्या काही वितरकांवर औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायदा १९४० व त्याखालील नियमान्वये बोगस, बनावट व खोटी देयके बनवून शासनाची फसवणूक केल्याच्या प्रकरणी अन्न व औषध प्रशासन कार्यालय, नाशिक यांना केलेल्या चौकशीत ११ घाऊक विक्रेते दोषी असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी एकूण ११ विक्रेत्यांपैकी फक्त २ विक्रेत्यांवरच गुन्हे दाखल करण्यात आले असून सिप्ला लि. नाशिक या औषध उत्पादक कंपनीद्वारे औषधांची अवैधरित्या विक्री केल्यामुळे शासनाचा महसूल बुडाल्याबाबत तसेच औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायद्याचे उल्लंघन झाल्याबाबत दिनांक ५ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास अन्न व औषधे प्रशासनाकडे तक्रार दाखल केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी वितरकांना प्रशासन सहकार्य करित असल्याबाबतची तक्रार दिनांक १५ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे करण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) अन्न व औषध प्रशासनाच्या गुप्तवार्ता विभागाकडे मे. सिप्ला लि. या उत्पादकाच्या वितरकांनी खोटी बिले बनवून ती उत्पादकास सादर केल्याची दिनांक २१/११/२०१६ रोजीची तक्रार प्राप्त झाली. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे मे. सिप्ला लि. च्या नाशिक शहरातील १२ अधिकृत वितरकांची चौकशी केली असता, या १२ वितरकांनी औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायदा, १९४० व त्याखालील नियमांन्वये अधिकृत खरेदीदाराच्या नावे विक्री बिले न बनविता मे.सिप्ला लि. कंपनीने ज्या खरेदीदारांना सवलतीच्या दराने औषध खरेदी करण्यास मान्यता दिली होती त्या खरेदीदाराच्या नावे बोगस, बनावटी व खोटी विक्री बिले बनवून, ती बिले तपासणी अधिका-यांना तसेच मे. सिप्ला लि., यांना सादर केल्याचे अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे करण्यात आलेल्या तपासणीत निदर्शनास आले. यात शासनाची फसवणूक केल्याचे तसेच शासनाचा महसूल बुडाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही. तपासणीदरम्यान निदर्शनास आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे सदर १२ वितरकांपैकी ०२ वितरकांवर दिनांक ०७/०१/२०१७ रोजी सरकारपाडा पोलीस स्टेशन नाशिक येथे प्रथम खबर अहवाल क्र. ०७/२०१७ नोंदविण्यात आला आहे. उर्वरीत १० वितरकांची नावेही सदर प्रथम खबर अहवालामध्ये अंतर्भूत करण्यासाठी दिनांक ११/०७/२०१७ रोजी सरकारपाडा पोलीस स्टेशन, नाशिक यांना कळविण्यात आले आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे करण्यात आलेल्या तपासणीदरम्यान निदर्शनास आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने अन्न व औषध प्रशासनाद्वारे सदर १२ वितरकांपैकी ०२ वितरकांवर भा.दं.वि. तील कलम ३४, ४०६, ४१५, ४२०, ४६४, ४६८ व ४७१ नुसार तसेच औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायद्यातील तरतुदीनुसार दिनांक ०७/०१/२०१७ रोजी सरकारपाडा पोलीस स्टेशन नाशिक येथे प्रथम खबर अहवाल क्र. ०७/२०१७ नोंदविण्यात आला आहे. उर्वरीत १० वितरकांची नावेही सदर प्रथम खबर अहवाल क्र. ०७/२०१७ मध्ये अंतर्भूत करण्यासाठी दिनांक ११/०७/२०१७ रोजी सरकारपाडा पोलीस स्टेशन नाशिक यांना कळविण्यात आले आहे.

सदर १२ वितरकांपैकी एका वितरकाने प्रकरण उघडकीस येण्यापूर्वीच प्रशासनाकडे अर्ज देऊन परवाने रद्द करण्याबाबत कळविले आहे. तपासणीच्यावेळी निदर्शनास आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने ११ वितरकांचे परवाने प्रशासनाच्या आदेशान्वये रद्द करण्यात आले आहेत. सदर आदेशास वितरकांनी शासनाकडे अपील दाखल केले होते. सदर अपीलांवर मा. मंत्री (अन्न व औषधे) यांच्यासमक्ष सुनावणी होऊन त्यांच्या आदेशान्वये सदर वितरकांचे परवाने वेगवेगळ्या कालावधीसाठी निलंबित करण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

न्याहाळे बुद्रूक (ता.जव्हार, जि.पालघर) येथील पाणीटंचाई दूर करण्याबाबत

(९३) * ३२१४५ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) न्याहाळे बुद्रूक (ता.जव्हार, जि.पालघर) येथील ग्रामपंचायत हद्दीतील काष्टीपाडा, मोगरावाडी, मोरगिळा, शिवाकोरडयाची मेट या चार पाड्यांना पिण्याच्या पाण्याची टंचाई निर्माण झाली असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जव्हार पंचायत समितीकडे टँकरची मागणी करूनही अद्याप येथे पाण्याचे टँकर सुरु न झाल्यामुळे येथील महिलांना पाण्यासाठी भटकंती करावी लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून न्याहाळे बुद्रूक येथे पिण्याच्या पाण्याचे टँकर सुरु करून येथील पाणी टंचाईची समस्या दूर करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बबनराव लोणीकर : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) जव्हार तालुक्यात जून, २०१७ अखेर १५ गावे व ३४ पाड्यात टंचाई सदृश्य परिस्थिती निर्माण झाली होती. सदर टंचाईवर मात करण्यासाठी १३ गावे ३२ पाड्यांना टँकरने पाणीपुरवठा करण्यात आला आहे. तसेच उर्वरित गावे/ पाड्यात विंधन विहीरी वरून पाणीपुरवठा करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालयातील वाढीव पदांना मंजूरी देण्याबाबत

(९४) * ३३०६९ डॉ.सुधीर तांबे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १५९७० ला दिनांक ५ एप्रिल, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालयातील पायाभूत पेक्षा वाढीव पदांना त्याच वर्षी मान्यता द्यावी असा शासन निर्णय असतांनाही ४ ते ५ वर्षापर्यंत ही पदे मंजूर केली जात नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून प्रलंबित सर्व पदांना मंजूरी देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे : (१) अंशतः खरे आहे

(२) व (३) शासन स्तरावर कार्यवाही चालू आहे.

गोंदिया जिल्ह्यात ग्राहकांची फसवणूक होत असल्याबाबत

(९५) * ३२७९४ श्री.गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, श्री.मितेश भांगडिया : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोंदिया जिल्ह्यात आठवडा बाजारातील भाजी दुकानदार व इतर वस्तुची विक्री करणारे दुकानदार वजन काट्यात ५० ते १०० ग्रॅमचा फरक करून ग्राहकांना वस्तु कमी देवून त्यांची फसवणूक करित असल्याचे दिनांक १९ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदनुसार सदर प्रकरणाकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या वजनमाप अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश बापट : (१) व (२) नाही, हे खरे नाही.

गोंदिया जिल्ह्यात आठवडा बाजारातील भाजी दुकानदार व इतर वस्तूची विक्री करणारे दुकानदार वजन काट्यात ५० ते १०० ग्रॅम फरक करून ग्राहकांना वस्तू कमी देऊन त्यांची फसवणूक करित असल्याचे दिनांक १९/०४/२०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आलेले नाही अथवा याबाबत वैधमापन शास्त्र यंत्रणेकडे तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

विनाअनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयामधून अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयात बदलीने केलेल्या नियुक्तीस मान्यता देण्याबाबत

(९६) * ३१२०९ अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात विनाअनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयामधून अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयात बदलीने केलेल्या नियुक्तीस मान्यता मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव मागील ७ ते ८ महिन्यांपासून शिक्षण उपसंचालक कार्यालय, मुंबई येथे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शालेय शिक्षण विभागाने निर्गमित केलेल्या दिनांक २८ जून, २०१६ च्या शासन निर्णयामध्ये कनिष्ठ महाविद्यालय असा उल्लेख आढळून येत नाही याकरिता मार्गदर्शन व्हावे असे पत्र शिक्षण उपसंचालक, मुंबई यांनी शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) यांना दिले असल्याचे दिनांक २० मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासन परिपत्रकात खाजगी शाळा असा उल्लेख असल्याने मार्गदर्शन मागविण्याचे प्रयोजन काय, तसेच दिनांक २६ मे, २०१७ रोजीच्या पत्रान्वये शिक्षण संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक यांनी त्यांचे मार्गदर्शन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. विनोद तावडे : (१) होय हे खरे आहे.
(२) होय हे खरे आहे.
(३) होय हे खरे आहे.
(४) व (५) कार्यवाही सुरु आहे.
-

विधान भवन :
मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.